

Οδηγός Αρμόδιων Υπαλλήλων Γραμματειών για Φοιτητές με Αναπηρία

Έκδοση: 2.0

Αθήνα 2021

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright © Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, «Οδηγός Αρμόδιων Υπαλλήλων Γραμματειών για Φοιτητές με Αναπηρία». Έκδοση: 2.0. Αθήνα 2021. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση <https://access.uoa.gr>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.

Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.el>

[2] <http://opendefinition.org/od/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- Το Σημείωμα Αναφοράς
- Το Σημείωμα Αδειοδότησης
- Τη δήλωση διατήρησης Σημειωμάτων
- Το σημείωμα χρήσης έργων τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Το έργο "**ΦΙΝΕΑΣ: Υποστήριξη Παρεμβάσεων Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών - Υπηρεσίες Υποστήριξης Σπουδών Φοιτητών με Αναπηρία**" (ΟΠΣ/MIS 5047440) υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ και από Εθνικούς Πόρους.

Επιστημονικός υπεύθυνος έργου: Καθηγητής Γεώργιος Κουρουπέτρογλου

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) ακολουθεί συστηματικά μία πολιτική ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με αναπηρία (ΦμεΑ). Στο πλαίσιο αυτό ίδρυσε το 2006 την πρώτη στη χώρα μας πανεπιστημιακή **Μονάδα Προσβασιμότητας** (ΜοΠρο), η οποία παρέχει μια σειρά από πρότυπες υπηρεσίες.

Με σκοπό την αποτελεσματικότερη υποστήριξη των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις στο επίπεδο κάθε Τμήματος των Σχολών του, το ΕΚΠΑ εισήγαγε τον θεσμό του **Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματειών για ΦμεΑ**, ο ρόλος του οποίου είναι κρίσιμος, καθόσον συμμετέχει ενεργά και καίρια στην επίλυση ζητημάτων των ΦμεΑ αναφορικά με τη φοίτησή τους.

Ο παρών οδηγός αποτελεί μία προσπάθεια συστηματοποίησης του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των Αρμόδιων Υπαλλήλων Γραμματειών για ΦμεΑ, καθώς και των εργαλείων που έχουν στη διάθεσή τους για την υποβοήθηση του έργου τους. Ευελπιστώ ότι θα είναι επίσης χρήσιμος και στα όργανα διοίκησης κάθε Τμήματος Σχολής, όπως τους Κοσμήτορες και τους Προέδρους των Τμημάτων.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τα στελέχη της Μονάδας Προσβασιμότητας, τα οποία ανέλαβαν την εκπόνηση του παρόντος οδηγού.

Τέλος, οφείλω να τονίσω πως οι Πρυτανικές αρχές, η Μονάδα Προσβασιμότητας και εγώ προσωπικά είμαστε πάντα διαθέσιμοι και πρόθυμοι να συμβάλλουμε στην ισότιμη συμμετοχή των ΦμεΑ σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου μας.

Ο Πρύτανης του ΕΚΠΑ

Καθηγητής Μελέτιος-Αθανάσιος Κ. Δημόπουλος

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Το Πανεπιστήμιό μας είναι το πρώτο ΑΕΙ της χώρας μας που ίδρυσε (το 2006) **Μονάδα Προσβασιμότητας** (ΜοΠρο). Αποστολή της Μονάδας αυτής είναι να παράσχει μια σειρά από ουσιαστικές και πολυεπίπεδες υπηρεσίες με σκοπό τη διευκόλυνση της συμμετοχής των Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) στην ακαδημαϊκή ζωή και τη διαρκή βελτίωση της καθημερινής ζωής και των συνθηκών διαβίωσης και σπουδών τους. Η ΜοΠρο υλοποιεί την πολιτική του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την εξασφάλιση της πλήρους και ισότιμης συμμετοχής των ΦμεΑ σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου. Στο πλαίσιο αυτό σημαντικός είναι ο θεσμός του **Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας για ΦμεΑ**.

Ο ρόλος του Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας για ΦμεΑ είναι κεντρικός για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του ΦμεΑ, καθώς είτε αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου είτε συμμετέχει ενεργά στην επίλυση ζητημάτων που προκύπτουν και αφορούν τη φοίτηση του ΦμεΑ. Συντελεί, επίσης, στη συμπερίληψη του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην ανεύρεση και υλοποίηση των βέλτιστων λύσεων για την άρση των περιορισμών που αντιμετωπίζει, καθώς επικοινωνεί και συνεργάζεται αποτελεσματικά τόσο με τον ίδιο το φοιτητή όσο και με τα υπόλοιπα μέλη του πανεπιστημιακής κοινότητας. Επιπροσθέτως, ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας για ΦμεΑ αποτελεί ένα σημείο αναφοράς για αυτόν στο Τμήμα, διαθέσιμος να τον εξυπηρετήσει κατά προτεραιότητα ανά πάσα στιγμή.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους Αρμόδιους Υπαλλήλους Γραμματείας για ΦμεΑ και τους αναπληρωτές τους σε όλα τα Τμήματα των Σχολών του Πανεπιστημίου μας για τη σημαντική συμβολή τους στην επίτευξη των σκοπών της Μονάδας! Θεωρώ ότι ο παρών τόμος θα βοηθήσει σε σημαντικό βαθμό το έργο τους.

Καθηγητής Δημήτριος Καραδήμας

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας του ΕΚΠΑ

Πρόεδρος της Μονάδας Προσβασιμότητας

Περιεχόμενα

1	Σε ποιούς φοιτητές απευθύνεται η ΜοΠρο	7
2	Κύρια εμπόδια ΦμεΑ.....	7
3	Οργάνωση για την υποστήριξη των ΦμεΑ.....	8
3.1	Υπηρεσία Καταγραφής Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής Φοιτητή	9
3.2	Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας.....	9
3.3	Υπηρεσία Μεταφοράς.....	10
3.4	Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας.....	10
3.5	Υπηρεσία Εθελοντικής Υποστήριξης	10
3.6	Αθλητικό Τμήμα	11
3.7	Υπηρεσία Προσβασιμότητας στον Χώρο.....	11
3.8	Αρμόδιοι Υπάλληλοι Γραμματειών για ΦμεΑ	11
3.9	Σύμβουλος Καθηγητής για ΦμεΑ.....	11
4	Ο ρόλος του Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας για ΦμεΑ.....	12
5	Οι αρμοδιότητες του Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας για ΦμεΑ	12
5.1	Συνεργασία με φοιτητές	12
5.1.1	Υποψήφιοι φοιτητές.....	12
5.1.2	Νέες εγγραφές 5%.....	13
5.1.3	Προσέλευση φοιτητών που δεν εισήχθησαν με το 5%	13
5.1.4	Ενημέρωση για ΚαΠ.....	13
5.1.5	Καθυστερήσεις στην έκδοση ΑΜ	14
5.1.6	Παρατεταμένη διάρκεια σπουδών	14
5.1.7	Εξυπηρέτηση φοιτητών	14
5.2	Συνεργασία με ΜοΠρο.....	16
5.2.1	Υπηρεσία Εθελοντικής Υποστήριξης (ΥΕΥ)	17
5.2.2	Υπηρεσία Μεταφοράς (ΥΜ).....	17
5.2.3	Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας (ΥΤ).....	17
5.2.4	Επικαιροποίηση στοιχείων φοιτητών, Αρμόδιων Υπαλλήλων Γραμματειών και Σύμβουλων Καθηγητών	18
5.2.5	Δημοσιότητα ΜοΠρο	18
5.2.6	Υποστήριξη της ΜοΠρο προς τους Αρμόδιους Υπαλλήλους Γραμματειών.....	18
6	Αντιμετώπιση των ΦμεΑ από τους Αρμόδιους Υπαλλήλους Γραμματειών.....	19
7	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	20
7.1	Παράρτημα 1: Ορολογία σύμφωνα με το ICF/ΠΟΥ*.....	20
7.2	Παράρτημα 2: Κατευθυντήριες Οδηγίες Εξέτασης ΦμεΑ.....	23
	Κατευθυντήριες Οδηγίες για τις εξετάσεις Φοιτητών με Αναπηρία	23
7.3	Παράρτημα 3: Φόρμα Καταγραφής Περιορισμών (ΚαΠ).....	25
7.4	Παράρτημα 4: Οδηγίες για διαπροσωπική επικοινωνία με ΦμεΑ.....	35
7.4.1	Φοιτητές με κινητικές αναπηρίες ή δυσκολίες στο συντονισμό των κινήσεων.....	35

7.4.2	Φοιτητές με απώλεια όρασης	35
7.4.3	Φοιτητές με κώφωση ή βαρηκοΐα	35
7.4.4	Φοιτητές με δυσκολίες στο λόγο και την ομιλία	36
7.4.5	Φοιτητές με προβλήματα στην προσοχή, τη μνήμη και τη συγκέντρωση.....	36
7.4.6	Φοιτητές με ψυχοκοινωνικά προβλήματα	36
7.4.7	Φοιτητές με Ασπεργκερ	37
7.5	Παράρτημα 5: Πίνακας εισαγωγών με 5%.....	38
7.6	Παράρτημα 6: Κωδικοί πάθησης που χρησιμοποιούνται από MoΠρο	39
7.7	Παράρτημα 7: Έντυπο Παραπόνων και Υποδείξεων σε Θέματα Προσβασιμότητας.....	43

1 Σε ποιούς φοιτητές απευθύνεται η ΜοΠρο

Η **Μονάδα Προσβασιμότητας (ΜοΠρο)** του ΕΚΠΑ απευθύνεται σε φοιτητές με:

- τύφλωση (ολική απώλεια όρασης),
- χαμηλή ή μειωμένη όραση (μερική απώλεια όρασης),
- κώφωση (ολική απώλεια ακοής),
- βαρηκοΐα (μερική απώλεια ακοής),
- κινητική αναπηρία άνω ή/και κάτω άκρων,
- διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ),
- διάχυτες νευροαναπτυξιακές διαταραχές – αυτισμό – Asperger,
- δυσλεξία: δυσαναγνωσία, δυσγραφία, δυσαριθμία,
- απώλεια ομιλίας,
- δυσαρθρία,
- χρόνια / σοβαρή ασθένεια,
- πολυαναπηρία (συνδυασμό δύο ή περισσότερων από τις παραπάνω περιπτώσεις).

Για λόγους συντομίας στον οδηγό αυτό όλες οι παραπάνω περιπτώσεις θα αναφέρονται ως **Φοιτητές με Αναπηρία (ΦμεΑ)**.

Σύμφωνα με το σύστημα ICF του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (δες [Παράρτημα 1](#)), **αναπηρία** είναι ένας γενικός όρος για τις **σωματικές λειτουργίες** (συμπεριλαμβανομένων των ψυχολογικών λειτουργιών και νοητικών λειτουργιών), τις **σωματικές δομές**, τις **δραστηριότητες** (εκτέλεση ενός έργου ή μιας πράξης από ένα άτομο) και τη **συμμετοχή** (εμπλοκή σε μια κατάσταση ζωής).

Η αναπηρία ενός ατόμου μπορεί να είναι: εκ γενετής ή επίκτητη, μόνιμη ή προσωρινή, εμφανής ή μη.

Οι ΦμεΑ μπορούν να εισαχθούν στο Πανεπιστήμιο με διάφορους τρόπους. Κυρίως χωρίς Πανελλαδικές Εξετάσεις, σε ποσοστό θέσεων 5% και καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων του κάθε Τμήματος. Σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων για κάθε Τμήμα είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των θέσεων που αντιστοιχούν στο ποσοστό αυτό, η εισαγωγή γίνεται με κριτήριο τον μέσο γενικό βαθμό απόλυσης από το Λύκειο κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας. Ωστόσο, δεν είναι λίγοι οι φοιτητές που αποφασίζουν να μη χρησιμοποιήσουν αυτή τη διάταξη, αλλά δίνουν Πανελλαδικές Εξετάσεις. Οι ΦμεΑ μπορούν επίσης, να εισαχθούν στο Πανεπιστήμιο της επιλογής τους με μετεγγραφή. Σημειώνουμε, ότι τα άτομα με: α) διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, β) διάχυτες νευροαναπτυξιακές διαταραχές – αυτισμό – Asperger, γ) μαθησιακές δυσκολίες-δυσλεξία δεν εμπίπτουν στο 5%. Επίσης, υπάρχουν φοιτητές που αποκτούν μια σοβαρή ασθένεια, αναπηρία ή διαταραχή ενώ σπουδάζουν.

Ο παρών οδηγός στοχεύει στην ενημέρωση των Συμβούλων Καθηγητών ΦμεΑ με σκοπό την ενσωμάτωσή όλων των ΦμεΑ στην εκπαιδευτική διαδικασία, άσχετα με τον τρόπο που αυτοί εισήχθησαν στο ΕΚΠΑ.

2 Κύρια εμπόδια ΦμεΑ

Βασικοί **περιορισμοί δραστηριότητας** (δυσκολίες που ένα άτομο μπορεί να έχει στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων) και **περιορισμοί συμμετοχής** (προβλήματα που ένα άτομο μπορεί να βιώσει στην εμπλοκή του στις καταστάσεις ζωής) που συναντούν οι ΦμεΑ στις σπουδές τους, είναι:

- η πρόσβαση στη διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας,
- η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτηριακές εγκαταστάσεις,
- η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό),
- η πρόσβαση στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας,
- η πρόσβαση στη συγγραφή σημειώσεων, εργασιών και στις γραπτές εξετάσεις,

- η πρόσβαση στις πληροφορίες, το περιεχόμενο του Διαδικτύου και τις εφαρμογές πληροφορικής.

3 Οργάνωση για την υποστήριξη των ΦμεΑ

Η υποχρέωση της υποστήριξης των ΦμεΑ θεσμοθετείται για πρώτη φορά με το άρθρο 12 του ν.3549/2007 ([ΦΕΚ 69Α'](#)): **«Σε κάθε Τμήμα προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. η σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών και σπουδαστών με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την υποστήριξη φοιτητών και σπουδαστών με αναπηρία ή φοιτητών και σπουδαστών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους.»**

Σύμφωνα με τον ν. 4485/2017 ([ΦΕΚ 114Α'](#)): α) σε κάθε Α.Ε.Ι. συστήνεται **«υπηρεσία υποστήριξης και διασφάλισης της προσβασιμότητας των φοιτητών και του προσωπικού του»** (άρθρο 7 §2.γ.γγ) και β) η Σύγκλητος **«μεριμνά για τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν την πρόσβαση στους χώρους του Ιδρύματος ατόμων με αναπηρία, καθώς και την προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη διδασκαλία και τα προτεινόμενα συγγράμματα των τριών κύκλων σπουδών.»** (άρθρο 13 §2.λδ).

Πολιτική του ΕΚΠΑ για τα Άτομα με Αναπηρία:

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στοχεύει να διασφαλίσει στην πράξη την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με αναπηρία ή με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής: προσαρμογών στο δομημένο περιβάλλον, Υπηρεσιών Πρόσβασης, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής καθώς και Συμβουλευτικών Ψυχολογικών και Εκπαιδευτικών Υπηρεσιών. Κύριος μοχλός για την επίτευξη του στόχου αυτού αποτελεί η [Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία](#).

Το ΕΚΠΑ για την αποτελεσματικότερη υποστήριξη των ΦμεΑ εκτός από τη Μονάδα Προσβασιμότητας (ΜοΠρο) ως αρμόδια διοικητική υπηρεσία του Πανεπιστημίου, ίδρυσε και λειτουργεί σε επίπεδο Τμημάτων/Σχολών και τους θεσμούς του [Συμβούλου Καθηγητή](#) και του [Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας](#).

Η Μονάδα Προσβασιμότητας του ΕΚΠΑ ιδρύθηκε και λειτουργεί από τις 23 Φεβρουαρίου 2006 με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου και την από 22 Μαρτίου 2006 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου.

Οι υπηρεσίες της παρέχονται δωρεάν στους προπτυχιακούς ΦμεΑ όλων των Τμημάτων του ΕΚΠΑ.

Προϋπόθεση για να λάβει ένας φοιτητής οποιαδήποτε υπηρεσία από τη ΜοΠρο και για να συναντηθεί με τον Σύμβουλο Καθηγητή, ώστε να καταλήξουν σε απαιτούμενες ρυθμίσεις, είναι να έχει Αριθμό Μητρώου Φοιτητή (ΑΜ) και να έχει συμπληρώσει φόρμα Καταγραφής Περιορισμών (ΚαΠ) Δραστηριότητας & Συμμετοχής Φοιτητή.

3.1 Υπηρεσία Καταγραφής Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής Φοιτητή

Στη φόρμα Καταγραφής Περιορισμών (ΚαΠ) οι φοιτητές περιγράφουν τη λειτουργικότητά τους και κάνουν αναλυτική αναφορά στα εμπόδια που συναντούν στην εκπαιδευτική διαδικασία και στα τυχόν αιτήματά τους.

Η ΚαΠ μπορεί να συμπληρωθεί με διάφορους τρόπους:

- ως ηλεκτρονική φόρμα στην ιστοσελίδα [ΕΡΜΟΦΙΛΟΣ](#),
- ως ηλεκτρονική φόρμα PDF που στέλνεται με email στο access@uoa.gr,
- ως έντυπο ερωτηματολόγιο που είτε σαρώνεται και αποστέλλεται στο access@uoa.gr είτε κατατίθεται στο γραφείο της ΜοΠρο δια ζώσης.

Για την συμπλήρωση της ΚαΠ, οι ΦμεΑ συστήνεται να επικοινωνούν με στέλεχος της ΜοΠρο το οποίο θα τους ενημερώσει για τις παρεχόμενες υπηρεσίες της ΜοΠρο, θα τους καθοδηγήσει ώστε να τη συμπληρώσουν σωστά και ολοκληρωμένα και θα λύσει όποιες απορίες προκύψουν. Η επικοινωνία γίνεται με ραντεβού δια ζώσης, τηλεφωνικά ή με τηλεδιάσκεψη.

Η ΚαΠ αποτελεί πηγή αναφοράς τόσο για τη ΜοΠρο όσο και για τον Σύμβουλο Καθηγητή. Τα μόνα στοιχεία που κοινοποιούνται στο Πανεπιστήμιο και σε άλλους φορείς του Δημοσίου, δηλαδή σε άτομα εκτός του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος του φοιτητή, είναι στατιστικά.

3.2 Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας

Η συγκεκριμένη υπηρεσία παρέχει λύσεις:

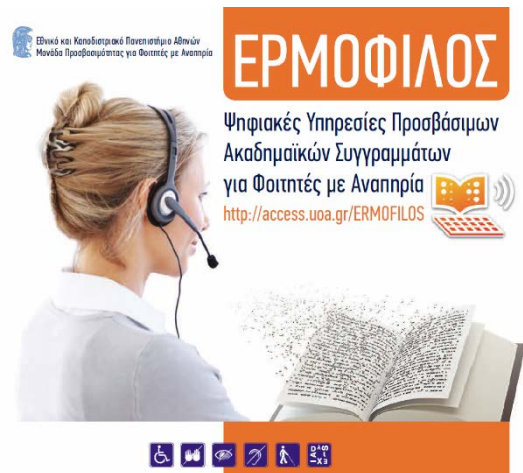
- Μέσω Υποστηρικτικών Τεχνολογιών (ΥΤ): Λογισμικών και τεχνολογικού εξοπλισμού για την απρόσκοπτη χρήση του υπολογιστή. Στελέχη της ΜοΠρο, αξιολογούν τις ικανότητες των ΦμεΑ με βάση την αναπηρία και τις εναπομείνουσες λειτουργίες τους, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς της καθημερινότητάς τους. Στη συνέχεια, προτείνουν τις κατάλληλες ΥΤ για τον εκάστοτε ΦμεΑ και τον εκπαιδεύουν στη χρήση αυτών. Ανά περίπτωση εξετάζεται το ενδεχόμενο η κατάλληλη ΥΤ να χορηγηθεί, ή να παραχωρηθεί η χρήση της, δωρεάν στον ΦμεΑ, από το ΕΚΠΑ ή το Τμήμα του κατά τη διάρκεια των σπουδών του.

- Μέσω Προσβάσιμων Σταθμών Εργασίας ΦμεΑ στις Βιβλιοθήκες: Οι σταθμοί αυτοί δίνουν τη δυνατότητα στους φοιτητές που χρησιμοποιούν ΥΤ για πρόσβαση στον ΗΥ να έχουν πρόσβαση στις συλλογές των Βιβλιοθηκών, στις υπηρεσίες του Διαδικτύου και τις κοινές εφαρμογές αυτοματισμού γραφείου.

- Μέσω Προσβάσιμου Εκπαιδευτικού Υλικού: Η ΜοΠρο φροντίζει το εκπαιδευτικό υλικό (όπως συγγράμματα, σημειώσεις μαθημάτων, παρουσιάσεις, εξ αποστάσεως διαλέξεις, κ.α.) να διατίθεται σε προσβάσιμη μορφή, ώστε να μπορεί να λαμβάνει ο ΦμεΑ όλες τις πληροφορίες που τον αφορούν χωρίς περιορισμούς μέσω των ΥΤ που χρησιμοποιεί. Η ΜοΠρο διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο μετατρέπει το παραπάνω υλικό σε προσβάσιμη μορφή και εκπαιδεύει την πανεπιστημιακή κοινότητα να το παράγει.

3.3 Υπηρεσία Μεταφοράς

Η ΜοΠρο διαθέτει ειδικά διαμορφωμένα οχήματα και αναλαμβάνει τη μεταφορά των ΦμεΑ από την οικία τους ή κάποιο άλλο σημείο συνάντησης σε χώρους όπου διεξάγονται τα μαθήματα και αντίστροφα. Δίνεται προτεραιότητα σε φοιτητές που αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινητικούς περιορισμούς και είναι χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου.

Ακόμη, όταν ένας φοιτητής χρειάζεται να μεταβεί σε 2 κτήρια την ίδια ημέρα, αλλά η διαδρομή μεταξύ τους δεν είναι προσβάσιμη, τότε μπορεί να εξυπηρετηθεί από την Υπηρεσία Μεταφοράς

3.4 Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας

Εξασφαλίζει την άμεση απομακρυσμένη διαπροσωπική επικοινωνία των φοιτητών με μερική ή ολική απώλεια ακοής, με σοβαρή δυσarthρία ή χωρίς ομιλία με την Πανεπιστημιακή Κοινότητα, μέσω εικονοτηλεφωνίας και κειμενοτηλεφωνίας.

3.5 Υπηρεσία Εθελοντικής Υποστήριξης

Αντιστοιχεί ΦμεΑ με εθελοντές συμφοιτητές, ώστε να αντιμετωπιστούν εμπόδια στη φοίτηση (παροχή σημειώσεων, υποστήριξη στη μελέτη, συνοδεία στους χώρους της σχολής κ.α.). Οι εθελοντές λαμβάνουν κατάρτιση από τη ΜοΠρο, αναλαμβάνουν στοχευμένες αποστολές και οι συνεργασίες τους με τους ΦμεΑ συντονίζονται και λειτουργούν υπό συγκεκριμένο πλαίσιο.

3.6 Αθλητικό Τμήμα

Δίνεται η δυνατότητα σε φοιτητές με απώλεια όρασης ή ακοής να συμμετέχουν σε αθλήματα κατάλληλα προσαρμοσμένα στο επίπεδο και τις συμμετοχές των φοιτητών. Το Τμήμα προβλέπεται να διευρυνθεί και να περιλαμβάνει περισσότερες αναπηρίες.

3.7 Υπηρεσία Προσβασιμότητας στον Χώρο

Η ΜοΠρο συλλέγει τα παράπονα και τις υποδείξεις που αφορούν το δομημένο χώρο των κτηριακών εγκαταστάσεων του ΕΚΠΑ μέσω ειδικού εντύπου. Στη συνέχεια τα διαβιβάζει στις αρμόδιες υπηρεσίες και παρακολουθεί την πορεία τους.

3.8 Αρμόδιοι Υπάλληλοι Γραμματειών για ΦμεΑ

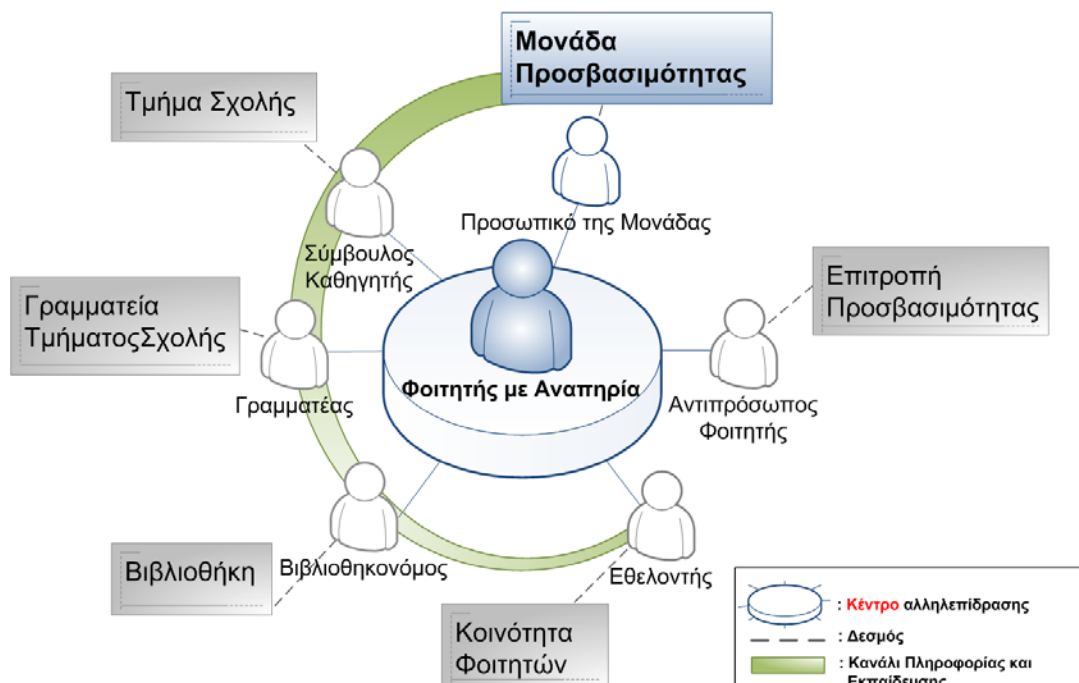
Στη Γραμματεία κάθε Τμήματος, ορίζεται για την εξυπηρέτηση των ΦμεΑ ένας [Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας](#), καθώς και ένας αναπληρωτής του.

Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας και ο αναπληρωτής του ορίζονται από τον προϊστάμενο της Γραμματείας και λαμβάνουν κατάρτιση και υποστήριξη από τη ΜοΠρο.

3.9 Σύμβουλος Καθηγητής για ΦμεΑ

Ο Σύμβουλος Καθηγητής είναι μέλος ΔΕΠ, στον οποίο οι ΦμεΑ μπορούν να απευθύνονται και να τον συμβουλευονται για ζητήματα που αφορούν στις σπουδές τους. Αποτελεί δε, το συνδετικό κρίκο μεταξύ των ΦμεΑ, των διδασκόντων και της ΜοΠρο.

Οι Σύμβουλοι Καθηγητές για ΦμεΑ και οι αναπληρωτές τους ορίζονται από το Τμήμα (ή Σχολή). Τα στοιχεία επικοινωνίας με αυτούς είναι δημοσιευμένα στην [ιστοθέση της ΜοΠρο](#). Η ΜοΠρο θα πρέπει να ενημερώνεται για τις μεταβολές των Συμβούλων Καθηγητών ώστε να επικαιροποιούνται τα αντίστοιχα στοιχεία επικοινωνίας.

Σχήμα 1: Αλληλεπίδραση όσων συμμετέχουν στην Υποστήριξη των ΦμεΑ στο ΕΚΠΑ

4 Ο ρόλος του Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας για ΦμεΑ

Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας εξυπηρετεί τους ΦμεΑ σε ζητήματα που προκύπτουν και αφορούν τη φοίτησή τους (π.χ. διοικητικά θέματα, διαπροσωπική επικοινωνία με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, κ.α.), βρίσκοντας τρόπους επίλυσης αυτών των ζητημάτων.

Δίνεται βάση στην αποτελεσματική επικοινωνία με τον ΦμεΑ και στη συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, ώστε να βρίσκονται οι βέλτιστες λύσεις εξυπηρέτησης και συμπερίληψης του ΦμεΑ στην εκπαιδευτική διαδικασία.

5 Οι αρμοδιότητες του Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας για ΦμεΑ

5.1 Συνεργασία με φοιτητές

5.1.1 Υποψήφιοι φοιτητές

Πολλοί υποψήφιοι φοιτητές, είναι πιθανόν να μη γνωρίζουν τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν ώστε να εισαχθούν στο Πανεπιστήμιο με χρήση του νόμου του 5%. Ο Αρμόδιος Υπάλληλος θα πρέπει να μπορεί να τους ανακατευθύνει στο σχολείο όπου φοιτούν ή από όπου αποφοίτησαν και στις σχετικές ανακοινώσεις του Υπουργείου, ώστε να εκκινήσουν τις διαδικασίες που απαιτούνται.

Ο ίδιος πρέπει να είναι ενήμερος και να μπορεί να καθοδηγήσει τους φοιτητές σχετικά με τα απαραίτητα έγγραφα που πρέπει να καταθέσει ένας υποψήφιος στην Γραμματεία, ώστε να γίνει φοιτητής του Τμήματος με χρήση του 5%. Ακόμα, λύνει απορίες νέων φοιτητών σχετικά με τη διαδικασία εγγραφής.

Επίσης, ερωτήσεις μπορεί να δεχτεί μια Γραμματεία από υποψήφιους (ή και εγγεγραμμένους φοιτητές) σχετικά με το αν το Τμήμα ή το Πανεπιστήμιο συνολικά είναι προσβάσιμο ή τι υπηρεσίες μπορεί να τους προσφέρει. Η Γραμματεία θα πρέπει να μπορεί να απαντήσει σε επίπεδο Τμήματος, δηλαδή **για την προσβασιμότητα χώρων**, και Πανεπιστημίου, δηλαδή **για παρεχόμενες υπηρεσίες, φοιτητικές εστίες, σίτιση**,¹ κ.α., και να αναφέρει εμπόδια που είναι πιθανόν να αντιμετωπίσει ο φοιτητής. Ακόμη, θα πρέπει να προωθήσει το φοιτητή στη ΜοΠρο για να λάβει συνολική ενημέρωση σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Τέλος, κάποιοι υποψήφιοι είναι πιθανό να αδυνατούν να παρακολουθήσουν συστηματικά μαθήματα με φυσική παρουσία για διάφορους λόγους (απομακρυσμένη κατοικία, συχνές νοσηλείες, μη προσβάσιμες διαδρομές μέχρι τη σχολή ή μη προσβάσιμες κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος, αγοραφοβία κ.λπ.). Ο Αρμόδιος Υπάλληλος, σε συνεργασία με τον Σύμβουλο Καθηγητή, θα πρέπει

¹ Προβλέπεται ειδική μέριμνα για τους ΦμεΑ στις Υπηρεσίες που υπάρχουν για όλους τους φοιτητές του ΕΚΠΑ με την προϋπόθεση ότι οι αιτήσεις τους συνοδεύονται από ιατρική γνωμάτευση που τη δικαιολογεί, για παράδειγμα:

- Δυνατότητα παροχής κάρτας σίτισης, ακόμα και στην περίπτωση που έχει λήξει η προθεσμία των αιτήσεων.
- Υπολογισμός επιπλέον πιθανών μορίων για τη δυνατότητα διαμονής στις φοιτητικές εστίες και παροχή ειδικών διαμορφωμένων δωματίων ανάλογα με τους περιορισμούς του κάθε ΦμεΑ.
- Δυνατότητα οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο Αρωγής.
- Εξατομικευμένες λύσεις για ζητήματα ψυχικής υγείας, μέσω της διαμεσολάβησης της Μονάδας Προσβασιμότητας.

να μπορεί να ενημερώσει τον υποψήφιο **για τις απαιτήσεις των μαθημάτων** και την ανάγκη υποχρεωτικής παρουσίας σε αυτά ή τη δυνατότητα εύρεσης εναλλακτικών λύσεων.

5.1.2 Νέες εγγραφές 5%

Μετά την ανάρτηση των αποτελεσμάτων εισαγωγής με το 5% και την εγγραφή των επιτυχόντων, οι νέοι φοιτητές αποκτούν Αριθμό Μητρώου Φοιτητή (ΑΜ). Κατά τη διαδικασία αυτή, ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας ενημερώνει τους φοιτητές για όλα τα ζητήματα που αφορούν στις σπουδές τους:

- Την ημερομηνία ολοκλήρωσης της εγγραφής και τον ΑΜ τους.
- Τον οδηγό σπουδών του Τμήματος, που θα πρέπει να είναι προσβάσιμος.
- Τον [Αρμόδιο Υπάλληλο](#) που θα τον εξυπηρετεί στη Γραμματεία και τα στοιχεία επικοινωνίας του.
- Τη ΜοΠρο, τη δυνατότητα να συμπληρώσουν ΚαΠ και να λάβουν εξατομικευμένες υπηρεσίες.
- Το θεσμό του Συμβούλου Καθηγητή και τα [στοιχεία επικοινωνίας του Συμβούλου Καθηγητή του Τμήματος του και του αναπληρωτή του](#).
- Τις ιδιαιτερότητες πρόσβασης στις κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος φοίτησης.
- Τις ρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν στο πρόγραμμα μαθημάτων και εργαστηρίων, ώστε να πραγματοποιούνται σε προσβάσιμες αίθουσες,
- Την δυνατότητα υποστήριξης των ΦμεΑ από εθελοντές συμφοιτητές τους.
- Τις δυνατότητες εναλλακτικών τρόπων διδασκαλίας και επιλογής απαλλακτικών εργασιών.
- Τις ρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν για ισότιμη και ανεμπόδιστη συμμετοχή στις εξετάσεις.
- Το γεγονός ότι η αναπηρία/σοβαρή-χρόνια ασθένεια και οι ρυθμίσεις που θα λάβουν δεν θα αναγράφονται στο πτυχίο τους.

Αν η ενημέρωση των πρωτοετών δε γίνεται ατομικά, αλλά σε κοινή συνάντηση με όλους τους ΦμεΑ, για παράδειγμα την ημέρα της εγγραφής των εισαχθέντων με το 5%, τότε προτείνεται να είναι παρόν και στέλεχος της ΜοΠρο μετά από πρόσκληση της Γραμματείας του Τμήματος.

Μετά τις εγγραφές με το 5% ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας ενημερώνει το Φοιτητολόγιο και τη ΜοΠρο για τους νέους φοιτητές με αποστολή [αρχείου Excel \(Παράρτημα 5\)](#), όπως περιγράφεται στην ενότητα [5.2.4 Επικαιροποίηση στοιχείων φοιτητών, Αρμόδιων Υπαλλήλων Γραμματειών και Συμβούλων Καθηγητών](#).

5.1.3 Προσέλευση φοιτητών που δεν εισήχθησαν με το 5%

Σε περίπτωση που ένας φοιτητής, ο οποίος δεν έχει εισαχθεί με το 5%, προσέλθει στην Γραμματεία και κοινοποιήσει εμπόδια που συναντά, τότε ο Αρμόδιος Γραμματέας πρέπει να κάνει τα παρακάτω:

- Να ενημερώσει τον φοιτητή για τις προβλέψεις του Πανεπιστημίου και τη ΜοΠρο, όπως θα έκανε και αν είχε εισαχθεί με το 5%.
- Να αποθηκεύσει τα έγγραφα (π.χ. γνωμάτευση δυσλεξίας) που καταθέτει ο φοιτητής.
- Να ενημερώσει το Φοιτητολόγιο με τον σωστό [Κωδικό Πάθησης \(Παράρτημα 6\)](#) για το φοιτητή.
- Να ενημερώσει και πάλι τη ΜοΠρο για τα στοιχεία του Φοιτητή ([αρχείο Excel](#)).

5.1.4 Ενημέρωση για ΚαΠ

Οι Αρμόδιοι Υπάλληλοι πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τη [φόρμα Καταγραφής Περιορισμών \(ΚαΠ\)](#), ώστε να μπορούν να εξηγήσουν στον ΦμεΑ τι είναι αυτό το έγγραφο και τη σπουδαιότητα συμπλήρωσής του.

Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας:

- Συστήνει σε όλους τους ΦμεΑ την συμπλήρωση της ΚαΠ και τους εξηγεί ότι είναι απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να λάβουν Υπηρεσίες από τη ΜοΠρο.

- Προτρέπει τους φοιτητές να επικοινωνούν με στέλεχος της ΜοΠρο για τη συμπλήρωσή της.
- Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής κοινοποιήσει τη γνωμάτευσή του στην Γραμματεία, τον παραπέμπει στη ΜοΠρο δίνοντας του τα στοιχεία επικοινωνίας. Η γνωμάτευση που κατατέθηκε διατηρείται σε αρχείο.

Προϋπόθεση για να συμπληρώσει ο φοιτητής ΚαΠ είναι να έχει αποκτήσει Αριθμό Μητρώου (ΑΜ).

5.1.5 Καθυστερήσεις στην έκδοση ΑΜ

Στην περίπτωση που υπάρχουν καθυστερήσεις στην έκδοση ΑΜ του φοιτητή, ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας τον ενημερώνει ότι μπορεί να αποταθεί στη ΜοΠρο προκειμένου να βρεθούν λύσεις στα εμπόδια που αντιμετωπίζει. Ο φοιτητής κατ' εξαίρεση θα συμπληρώσει ΚαΠ με τη ΜοΠρο και μαζί θα συζητήσουν ποιες διευθετήσεις θα μπορούσαν να γίνουν μέχρι να αποκτήσει ΑΜ. Λύσεις μπορούν να αναζητηθούν και στην περίπτωση λήξης της προθεσμίας των διάφορων αιτήσεων (π.χ. σίτιση, εστίες, ΕΥΔΟΞΟΣ). Επίσης, τον ενημερώνει ότι υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης διαλέξεων στα αμφιθέατρα, ώστε να μην χάσει μαθήματα μέχρι την έκδοση του ΑΜ.

5.1.6 Παρατεταμένη διάρκεια σπουδών

Οι Φοιτητές με Αναπηρία ή κάποια Σοβαρή-Χρόνια Ασθένεια είναι πιθανό να διακόπτουν κατά καιρούς τις σπουδές τους ή να μην μπορούν να παρακολουθήσουν όλα μαθήματα προβλέπεται ανά εξάμηνο. Σε κάθε περίπτωση είναι καλό ο Αρμόδιος Γραμματέας να γνωστοποιεί στους φοιτητές ότι έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αίτημα στη Γραμματεία για **προσωρινή διακοπή των σπουδών** τους, ώστε να μη χαθούν δικαιώματα όπως δωρεάν σίτιση, στέγαση στις Φοιτητικές Εστίες και δωρεάν συγγράμματα.

Σε περίπτωση **παρατεταμένης διάρκειας σπουδών ή δεύτερου πτυχίου**, οι φοιτητές που έχουν χάσει το δικαίωμα δωρεάν παραλαβής συγγραμμάτων από τον ΕΥΔΟΞΟ έχουν τη δυνατότητα μακροχρόνιου δανεισμού από τις Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες.

5.1.7 Εξυπηρέτηση φοιτητών

5.1.7.1 Όρια

Ξεκινώντας, πρέπει να τονίσουμε ότι η εξυπηρέτηση των φοιτητών συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών πρόσβασης και **όχι στην ιατρική φροντίδα και τη φροντίδα υγειονομικής φύσεως**. Αν ο φοιτητής χρειάζεται τέτοια φροντίδα, τότε θα πρέπει να συνοδεύεται από προσωπικό βοηθό.

5.1.7.2 Επικοινωνία

Στην πρώτη επαφή με τον φοιτητή πρέπει να συμφωνηθεί ο βέλτιστος τρόπος επικοινωνίας ΦμεΑ και Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας. Αυτός μπορεί να είναι δια ζώσης, τηλεφωνικά, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω βιντεοδιάσκεψης. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα χρήσης της Υπηρεσίας Τηλεδιερμηνείας εάν ο φοιτητής έχει πρόβλημα ακοής.

Δίνεται προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση του ΦμεΑ και υπάρχει ευελιξία στους τρόπους επικοινωνίας μαζί του, ακόμα και εκτός των καθιερωμένων ωρών θυρίδας της Γραμματείας.

5.1.7.3 Ανακοινώσεις Γραμματείας

Οι ανακοινώσεις της Γραμματείας πρέπει να μεταφέρονται εγκαίρως και με προσβάσιμο τρόπο στους φοιτητές για την απρόσκοπτη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

5.1.7.4 Ηλεκτρονική Προσβασιμότητα

Το πρόγραμμα σπουδών, το ωρολόγιο πρόγραμμα και οι πιθανές αιτήσεις που μπορούν να συμπληρώσουν οι φοιτητές πρέπει να είναι σε προσβάσιμη μορφή. Επίσης, προσβάσιμα πρέπει να είναι οι ιστοσελίδες και οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης που χειρίζεται η Γραμματεία.

Αν κάποιος Υπάλληλος δε γνωρίζει τι είναι προσβάσιμο έγγραφο και τι προσβάσιμη ιστοσελίδα ή πώς γίνεται κάτι προσβάσιμο, μπορεί να λάβει κατάρτιση από τη ΜοΠρο, η οποία παρέχει [Οδηγίες και Εργαλεία Ψηφιακής Προσβασιμότητας](#).

Η πρόσβαση στις **ηλεκτρονικές και διοικητικές υπηρεσίες** του Πανεπιστημίου δεν είναι ακόμη εφικτή για όλους. Στην περίπτωση που ο φοιτητής υποστηρίζει πως δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει κάποια ηλεκτρονική υπηρεσία ή δεν μπορεί να διαβάσει κάποιο έγγραφο (π.χ. στο e-class), επειδή αυτά δεν είναι προσβάσιμα, ή δεν έχει εξοικείωση με τις πλατφόρμες τηλεκπαίδευσης, τότε ο Αρμόδιος Υπάλληλος τον παραπέμπει στη ΜοΠρο, στο [Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας](#).

Ως προς τις διοικητικές υπηρεσίες, ο Αρμόδιος Υπάλληλος υποστηρίζει το φοιτητή στο μέτρο του εφικτού. Πιο συγκεκριμένα, ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας προσφέρει άμεση εξυπηρέτηση όσον αφορά στα παρακάτω θέματα:

- Εγγραφή στις [Υπηρεσίες Διαχείρισης Λογαριασμού](#)
- Εισαγωγή στις πλατφόρμες [my-studies](#) και [e-class](#) και δήλωση συγγραμμάτων στο σύστημα [ΕΥΔΟΞΟΣ](#)
 - Ενημέρωση του φοιτητή για τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει για την πραγματοποίηση των διαδικασιών που απαιτούνται.
 - Ο φοιτητής εισάγει μόνος τους κωδικούς του.
- Χορήγηση βεβαιώσεων με εναλλακτικούς τρόπους, χωρίς την αυτοπρόσωπη παρουσία του ΦμεΑ
 - Τηλεφωνική εξυπηρέτηση
 - Αποστολή βεβαιώσεων με email
 - Εξυπηρέτηση και εκτός ωραρίου υποδοχής κοινού

Υπάρχουν περιπτώσεις φοιτητών που αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης στα προαναφερθέντα λόγω έλλειψης εξοικείωσης με τα ηλεκτρονικά συστήματα. Σε αυτή την περίπτωση προτρέπεται ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας να εξηγήσει βήμα βήμα τις διάφορες διαδικασίες στους εν λόγω φοιτητές, ώστε σταδιακά να είναι εφικτή η αυτονόμησή τους στην ολοκλήρωση τέτοιων διαδικασιών.

5.1.7.5 Προσβασιμότητα κτηριακών εγκαταστάσεων

Η προσβασιμότητα των κτηριακών εγκαταστάσεων δεν είναι αρμοδιότητα της Γραμματείας, ωστόσο η Γραμματεία βρίσκεται σε άμεση επαφή με το δομικό περιβάλλον του Τμήματος και μπορεί να έρθει σε άμεση επικοινωνία με τους υπεύθυνους. Για το λόγο αυτό αν υπάρχουν προβλήματα προσβασιμότητας:

- Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας προτρέπει το φοιτητή να συμπληρώσει το [Έντυπο Παραπόνων και Υποδείξεων σε Θέματα Προσβασιμότητας \(Παράρτημα 7\)](#).
- Ενημερώνει την Κοσμητεία της Σχολής ή/και τον Πρόεδρο του Τμήματος και του στέλνει το Έντυπο Παραπόνων και Υποδείξεων, ώστε να διαβιβαστεί από τον Κοσμήτορα/Πρόεδρο στην [Τεχνική Υπηρεσία \(ΤΥΠΑ\)](#) με κοινοποίηση στη ΜοΠρο.
- Σε συνεργασία με τη ΜοΠρο ενημερώνει το φοιτητή για την πραγματοποίηση των παραπάνω ενεργειών και τις λύσεις που προτείνονται.

Προβλήματα προσβασιμότητας κτηρίων και εμπόδια μπορεί να υπάρχουν από τις στάσεις/το παρκινγκ ως τα σημεία ενδιαφέροντος ενός φοιτητή (π.χ. αίθουσες διδασκαλίας/εργαστήρια, βιβλιοθήκες, κυλικεία, εστιατόρια, Γραμματεία, τουαλέτες, αίθουσες ορκωμοσίας) και εντός αυτών. Τα προβλήματα εστιάζονται συνήθως στις εισόδους, σε συστήματα κατακόρυφης κίνησης (ανελκυστήρες, αναβατόρια, σκάλες), στην οριζόντια κίνηση (διαδρόμους) και στον εξοπλισμό ΦμεΑ εντός των σημείων ενδιαφέροντος (ειδικοί πάγκοι, κ.α.). Αν γνωστοποιηθούν στην Γραμματεία τέτοια προβλήματα, πρέπει να τα αναφέρει στους υπευθύνους.

Ακόμη, **αν υπάρχουν εναλλακτικές διαδρομές, θα πρέπει να προταθούν στο φοιτητή μέχρι να λυθεί το πρόβλημα. Ενώ, αν για την πρόσβαση σε κάποιους χώρους απαιτείται η επέμβαση τρίτου ατόμου (π.χ. επιστάτη), τότε η Γραμματεία πρέπει να φροντίσει να έρθουν σε επικοινωνία οι δύο πλευρές.** Όταν η πρόσβαση μεταξύ 2 σημείων ενδιαφέροντος δεν είναι δυνατή

χωρίς συνοδό, μπορεί να εμπλακεί η [Υπηρεσία Εθελοντικής Υποστήριξης](#) της ΜοΠρο για τη συνοδεία του ΦμεΑ.

5.1.7.6 Επικοινωνία με μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας

Στην περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επικοινωνήσει με κάποιο μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας (π.χ. Σύμβουλος Καθηγητής), αλλά δυσκολεύεται ή αδυνατεί να έρθει σε επικοινωνία μαζί του, τότε ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας μπορεί:

- Να ενημερώσει τον ΦμεΑ για τις ώρες γραφείου του μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας και να επικαιροποιήσει τα στοιχεία επικοινωνίας του.
- Να κοινοποιήσει τα στοιχεία επικοινωνίας του φοιτητή στο μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας, ώστε να επικοινωνήσει το ίδιο μαζί του.
- Όταν ο ΦμεΑ είναι άτομο με απώλεια ακοής ή αντιμετωπίζει προβλήματα στην ομιλία, τότε η επικοινωνία γίνεται μέσω της [Υπηρεσίας Τηλεδιερμηνείας](#).

5.1.7.7 Συμμετοχή σε εξετάσεις

Η επιτυχής **συμμετοχή στις εξετάσεις** είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου. Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας ενημερώνει τους φοιτητές για τις ρυθμίσεις που μπορούν να ληφθούν ανά περίπτωση βάσει του οδηγού [Κατευθυντήριες Οδηγίες Εξέτασης για Φοιτητές με Αναπηρία \(Παράρτημα 2\)](#), όμως δεν αποφασίζει ο ίδιος ή ο φοιτητής ποιος είναι ο ιδανικός τρόπος εξέτασης. Αυτή είναι μια συζήτηση που γίνεται υποχρεωτικά με τον Σύμβουλο Καθηγητή του Τμήματος και οι προτεινόμενες διευθετήσεις κοινοποιούνται στους διδάσκοντες, οι οποίοι διατηρούν όμως την ακαδημαϊκή ελευθερία να αποφασίσουν τον τρόπο εξέτασης.

Αν κάποιο Τμήμα εμπλέκει τις Γραμματείες στις διαδικασίες που αφορούν την εξεταστική, ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας εξυπηρετεί το φοιτητή, χωρίς να παραβλέπεται η προτεινόμενη διαδικασία (συμπλήρωση ΚαΠ, συνάντηση ΦμεΑ με Σύμβουλο Καθηγητή) και με τήρηση των ορίων και των αρμοδιοτήτων.

Η Γραμματεία είναι πιθανό να υποστηρίζει την οργάνωση και διεξαγωγή των εξετάσεων με τους ακόλουθους τρόπους:

- Όταν για την εξέταση του ΦμεΑ απαιτείται ξεχωριστή αίθουσα ή επιπλέον χρόνος από τον προβλεπόμενο της εξέτασης, τότε ο Αρμόδιος Υπάλληλος βοηθά τον διδάσκοντα στην εύρεση κατάλληλου χώρου, ειδικά όταν ο διδάσκοντας δεν ανήκει στο ίδιο Τμήμα.
- Εάν για την εξέταση του Φοιτητή χρειάζεται Η/Υ και αυτόν τον δανείζει η ΜοΠρο, τότε ο Αρμόδιος Υπάλληλος συνεργάζεται με τη ΜοΠρο για την παραλαβή και παράδοσή του, για να βοηθήσει το διδάσκοντα.
- Σε περίπτωση που η εξέταση γίνεται μέσω Η/Υ, ίσως χρειαστεί να εκτυπώσει τις απαντήσεις του φοιτητή, ούτως ώστε να τις λάβει ο διδάσκοντας.
- Μπορεί να είναι το άτομο που θα αναλαμβάνει την υποστήριξη των συνεργασιών μεταξύ των ΦμεΑ και εθελοντών-βοηθών, ως άτομο αναφοράς.

5.2 Συνεργασία με ΜοΠρο

Η ΜοΠρο είναι πάντα διαθέσιμη να βοηθήσει τον Αρμόδιο Υπάλληλο Γραμματείας για ΦμεΑ στα ζητήματα που προκύπτουν. Ο παρών οδηγός είναι ένα δυναμικό κείμενο που μπορεί να εμπλουτιστεί από τις εμπειρίες των Αρμόδιων Υπαλλήλων. Για αυτό είναι σημαντικό ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας να διατηρεί αρχείο με τις δραστηριότητες του κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους για τον κάθε φοιτητή που εξυπηρέτησε, με έμφαση στους προβληματισμούς που προκύπτουν και στην εμπειρία που έχει συλλέξει. Όλο ή μέρος του αρχείου μπορεί να το κοινοποιήσει έπειτα στη ΜοΠρο, αν θεωρεί πως οι πληροφορίες μπορεί να φανούν χρήσιμες και σε άλλους.

5.2.1 Υπηρεσία Εθελοντικής Υποστήριξης (ΥΕΥ)

Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας συνεργάζεται συχνά με την ΥΕΥ της ΜοΠρο.

Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας υποστηρίζει την ΥΕΥ στην **εύρεση εθελοντών**. Ενημερώνει τους πρωτοετείς φοιτητές για τις ανάγκες της ΜοΠρο σε εθελοντές και όταν ζητηθεί, προωθεί υλικό ευαισθητοποίησης της Υπηρεσίας στις ανακοινώσεις της ιστοσελίδας της Γραμματείας, στα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία των φοιτητών, στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στα κοινωνικά δίκτυα.

Ο ίδιος υποστηρίζει την Υπηρεσία και σε **πρακτικά ζητήματα** κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

- Μπορεί ένας ΦμεΑ να έχει καταθέσει αίτημα για εθελοντική υποστήριξη σε μάθημα, όπου οι φοιτητές χωρίζονται σε κλιμάκια, και να μην υπάρχει ανταπόκριση από εθελοντή-συμφοιτητή στο κλιμάκιό του. Στη περίπτωση αυτή μπορεί η ΥΕΥ να ευαισθητοποιήσει εθελοντή-συμφοιτητή ο οποίος παρακολουθεί το ίδιο μάθημα σε διαφορετικό κλιμάκιο και να ζητήσει από τον Αρμόδιο Υπάλληλο Γραμματείας να **αλλάξει επίσημα το κλιμάκιο του ΦμεΑ**, ώστε να λάβει την κατάλληλη υποστήριξη.
- Μπορεί ακόμα να χρειαστεί ο Υπάλληλος να αναζητήσει και να κάνει **κράτηση μιας προσβάσιμης αίθουσας** για τις συναντήσεις μεταξύ των ΦμεΑ και των εθελοντών.
- Επιπρόσθετα, ενημερώνει τη ΜοΠρο σε περίπτωση αλλαγής της αίθουσας, της ώρας ή της ημέρας εξέτασης, ώστε να λάβουν την πληροφορία έγκαιρα ο ΦμεΑ και ο εθελοντής του.

5.2.2 Υπηρεσία Μεταφοράς (ΥΜ)

Οι περισσότερες κινητικές αναπηρίες ανήκουν στις εμφανείς αναπηρίες. Ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας θα πρέπει να ενημερώνει τους υποψήφιους και τους φοιτητές που είναι χρήστες αμαξιδίου ή έχουν βαριά κινητική αναπηρία στα κάτω άκρα για τη ΜοΠρο και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, δίνοντας μεγάλη έμφαση στην ΥΜ και στα στοιχεία επικοινωνίας της.

Για να λάβει την ΥΜ ο φοιτητής, πέρα από τη ΚαΠ, συμπληρώνει [Αίτηση Μεταφοράς](#) για κάθε εξάμηνο και κάθε εξεταστική που θέλει να εξυπηρετηθεί. Αυτή την αίτηση μπορεί να τη συμπληρώσει στη Γραμματεία του Τμήματος με τη βοήθεια του Αρμόδιου Υπαλλήλου, ο οποίος την προωθεί στη συνέχεια με e-mail στη Γραμματεία της ΥΜ.

Τέλος, ο φοιτητής που κάνει χρήση της ΥΜ επικοινωνεί με την Υπηρεσία όταν τελειώνει το μάθημά του ή αν προκύψει κάποια αλλαγή στο πρόγραμμα. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το τηλέφωνό του, τότε θα πρέπει να του δοθεί η δυνατότητα να καλέσει άμεσα τη Γραμματεία της ΥΜ από μια προσβάσιμη σταθερή συσκευή τηλεφώνου, συνήθως αυτή του Αρμόδιου Υπαλλήλου Γραμματείας.

5.2.3 Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας (ΥΤ)

Οι φοιτητές με απώλεια ακοής που είναι χρήστες της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) μπορούν να κάνουν χρήση της ΥΤ της ΜοΠρο για να επικοινωνήσουν με τον αρμόδιο Υπάλληλο Γραμματείας του Τμήματός τους. Η ΥΤ προσφέρει άμεση, απομακρυσμένη και διαπροσωπική επικοινωνία κάνοντας χρήση της ΕΝΓ. Η ίδια Υπηρεσία μπορεί να υποστηρίξει και φοιτητές με προβλήματα ακοής οι οποίοι δεν είναι χρήστες της ΕΝΓ, καθώς επίσης και άτομα με σοβαρά προβλήματα δυσαρθρίας ή καθόλου ομιλία. Στις περιπτώσεις αυτές γίνεται χρήση κειμενοτηλεφωνίας.

Αντίστροφα, ο Αρμόδιος Υπάλληλος Γραμματείας μπορεί να κάνει χρήση της Υπηρεσίας για να εκκινήσει ο ίδιος την επικοινωνία με κάποιον φοιτητή, όταν χρειαστεί.

Η επικοινωνία μπορεί να αφορά οποιοδήποτε θέμα άπτεται της φοιτητικής ιδιότητας του φοιτητή κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ή της εξεταστικής περιόδου (π.χ. έκδοση πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, αναζήτηση στοιχείων επικοινωνίας καθηγητών, πρόγραμμα εξέτασης συγκεκριμένων μαθημάτων).

5.2.4 Επικαιροποίηση στοιχείων φοιτητών, Αρμόδιων Υπαλλήλων Γραμματειών και Σύμβουλων Καθηγητών

Σε ετήσια βάση, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφής των φοιτητών που εισήχθησαν με το 5%, θα πρέπει να αποστέλλεται στη ΜοΠρο συμπληρωμένος [πίνακας με τα στοιχεία τους \(Παράρτημα 5\)](#). Αν μετά τις μετεγγραφές, έρθουν επιπλέον ΦμεΑ σε ένα Τμήμα, θα πρέπει να γίνεται εκ νέου αποστολή του ενημερωμένου αρχείου.

Είναι σημαντικό ο Αρμόδιος Υπάλληλος να χρησιμοποιεί τους [τρέχοντες κωδικούς των παθήσεων \(Παράρτημα 6\)](#) που χρησιμοποιούνται από την ΜοΠρο και τους έχουν κοινοποιηθεί από το ΝΟC τόσο στην καρτέλα του φοιτητή στο Φοιτητολόγιο. Έτσι επιτυγχάνουμε συνέπεια στις καταχωρήσεις των ΦμεΑ, παρά τις αλλαγές που εφαρμόζονται στους αντίστοιχους κωδικούς από το αρμόδιο Υπουργείο, και κάθε κωδικός αντιστοιχεί σταθερά στην ίδια αναπηρία ασχέτως έτους εισαγωγής.

Κάθε φορά που προκύπτει κάποια αλλαγή στα άτομα ή στα στοιχεία των ατόμων, ο Αρμόδιος Υπάλληλος αποστέλλει στη ΜοΠρο **επικαιροποιημένα στοιχεία επικοινωνίας** των Αρμόδιων Υπαλλήλων Γραμματειών και των Συμβούλων Καθηγητών ΦμεΑ, ώστε να είναι πάντα ενημερωμένη η ιστοσελίδα της ΜοΠρο.

5.2.5 Δημοσιότητα ΜοΠρο

Πολλοί φοιτητές δε γνωρίζουν την ύπαρξη της ΜοΠρο και τη μαθαίνουν τυχαία κάποια στιγμή των σπουδών τους από τρίτο άτομο. Έτσι δεν λαμβάνουν τις διαθέσιμες Υπηρεσίες και έρχονται αντιμέτωποι με προβλήματα που πιθανώς μπορούσαν να αποφύγουν.

Πέρα από την ενημέρωση των φοιτητών που γράφονται με το 5%, είναι χρήσιμο να γίνεται μια σύντομη ενημέρωση και των υπόλοιπων φοιτητών κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης υποδοχής των πρωτοετών φοιτητών σχετικά με α) τη ΜοΠρο, β) τους εξυπηρετούμενους φοιτητές, γ) τους Αρμόδιους Υπαλλήλους Γραμματειών, δ) τους Σύμβουλους Καθηγητές και ε) την ανάγκη της ΜοΠρο για ανεύρεση εθελοντών. Αυτή η ενημέρωση γίνεται από στέλεχος της ΜοΠρο ή με βάση κείμενο που θα έχει αποσταλεί από τη ΜοΠρο στην εκάστοτε Γραμματεία.

Στο πλαίσιο του έργου της ΜοΠρο, απαιτείται να κοινοποιούνται ανακοινώσεις σε κάποια Τμήματα. Ο Αρμόδιος Υπάλληλος θα πρέπει να μεσολαβεί ώστε να γίνει έγκαιρη ανάρτηση των ανακοινώσεων α) στην ιστοσελίδα του Τμήματος, β) στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και γ) στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Τμήματος.

5.2.6 Υποστήριξη της ΜοΠρο προς τους Αρμόδιους Υπαλλήλους Γραμματειών

Πέρα από την άμεση επικοινωνία, όποτε προκύπτει ανάγκη, η ΜοΠρο προσφέρει κατάρτιση στα παρακάτω θέματα, και να λάβουν οι Αρμόδιοι Υπάλληλοι:

- “Ο ρόλος και οι ευθύνες των Αρμόδιων Γραμματέων για ΦμεΑ”
- “Συμβουλές Διαπροσωπικής Επικοινωνία με ΦμεΑ”
- “Αναπηρία: Στερεότυπα και Προκαταλήψεις”
- “Τεχνικές Συνοδείας Ατόμων που Μετακινούνται με Χειροκίνητο Αμαξίδιο”
- “Τεχνικές Συνοδείας Ατόμων με Απώλεια Όρασης”
- “Επικοινωνία με Άτομα με Απώλεια Ακοής”
- “Υποστήριξη σε Άτομα με Σύνδρομο Asperger”
- “Καταγραφή Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο”
- “Προσβασιμότητα εγγράφων και ανακοινώσεων”

Προκειμένου να γίνει πιο αποτελεσματική η ενημέρωση για τη ΜοΠρο και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, δίδεται ενημερωτικό υλικό σε όλες τις Γραμματείες.

Τέλος, αν προκύψει ανάγκη, η ΜοΠρο μπορεί να κάνει δανεισμό εξοπλισμού όπως φορητές ράμπες και φορητοί Η/Υ για εξετάσεις ΦμεΑ.

6 Αντιμετώπιση των ΦμεΑ από τους Αρμόδιους Υπαλλήλους Γραμματειών

Ο κάθε ΦμεΑ βιώνει την αναπηρία ή την πάθησή του διαφορετικά. Παρουσιάζει διαφορετικό βαθμό αυτονομίας, διαφορετικές ικανότητες, προσεγγίζει την καθημερινότητα, τους στόχους και τα όνειρά του με ξεχωριστό τρόπο. Για αυτόν το λόγο είναι σημαντικό να αντιμετωπίζεται ο κάθε ΦμεΑ εξατομικευμένα.

Οι ενδείξεις της αναπηρίας/σοβαρής-χρόνιας ασθένειας ενός ατόμου ίσως να μην είναι πάντα ορατές. Ακόμα και αν είναι όμως, πρέπει να αποφεύγουμε συμπεριφορές που παραπέμπουν σε συναισθήματα οίκτου. Σε κάθε περίπτωση, όμως, πρέπει να επιδεικνύουμε ενσυναίσθηση απέναντι σε όλους του ΦμεΑ.

Ο ΦμεΑ θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένα ενήλικο, αυτόνομο και αυτόβουλο μέλος της Πανεπιστημιακής Κοινότητας και η συμπεριφορά των Συμβούλων Καθηγητών απέναντί του δεν πρέπει να διαφοροποιείται σε σχέση με αυτή έναντι άλλων φοιτητών, προς αποφυγή του στιγματισμού.

Αφού οι ΦμεΑ είναι ενήλικες, η οποιαδήποτε συνεννόηση θα πρέπει να γίνεται με και από τον ίδιο το φοιτητή και όχι με την οικογένειά του. Τα άτομα με σοβαρή δυσαρθρία ή απώλεια ακοής μπορούν να συνοδεύονται από Διερμηνέα της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, η επικοινωνία ωστόσο εξακολουθεί να πρέπει να γίνεται πάντα με τον ίδιο τον ΦμεΑ και όχι με τον διερμηνέα. Εξάιρεση αποτελεί –σύμφωνα με τη κρίση του Συμβούλου Καθηγητή– η αναγκαία παρουσία μέλους της οικογένειας λόγω σοβαρών ελλείψεων στη κοινωνική ή/και συμπεριφορική προσαρμογή του ΦμεΑ (όπως μπορεί να συμβαίνει με ορισμένα άτομα στο φάσμα του αυτισμού ή με σοβαρά ψυχικά ζητήματα).

7 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

7.1 Παράρτημα 1: Ορολογία σύμφωνα με το ICF/ΠΟΥ*

<p>Αναπηρία Είναι ένας γενικός όρος για τις σωματικές λειτουργίες, τις σωματικές δομές, τις δραστηριότητες και τη συμμετοχή. Υποδεικνύει τις αρνητικές πλευρές της αλληλεπίδρασης μεταξύ ενός ατόμου (με κάποια κατάσταση της υγείας του) και των παραγόντων πλαισίου του ατόμου αυτού (περιβαλλοντικοί και ατομικοί παράγοντες).</p>	<p>Disability An umbrella term for impairments, activity limitations and participation restrictions. Denotes the negative aspects of the interaction between an individual (with a health condition) and that individual's environmental and personal context.</p>
<p>Κατάσταση της υγείας Είναι ένας συνολικός ορισμός για τη νόσο (οξεία ή χρόνια), τη διαταραχή, την κάκωση ή το τραύμα. Η κατάσταση υγείας μπορεί να περιλαμβάνει άλλες καταστάσεις, όπως η εγκυμοσύνη, η γήρανση, το άγχος, οι συγγενείς ανωμαλίες ή η γενετική προδιάθεση.</p>	<p>Health condition A disease that is short or long lasting; an injury (e.g. sustained in an accident); mental or emotional problems, which may range from stress due to day-to-day problems of living to more serious forms of mental illness; or problems with alcohol or drugs</p>
<p>Λειτουργικότητα Συνολικός όρος για τις σωματικές λειτουργίες, τις σωματικές δομές, τις δραστηριότητες και τη συμμετοχή. Υποδεικνύει τις θετικές πλευρές της αλληλεπίδρασης μεταξύ ενός ατόμου (με κάποια κατάσταση της υγείας του) και των παραγόντων πλαισίου του ατόμου αυτού (περιβαλλοντικοί και ατομικοί παράγοντες).</p>	<p>Functioning An umbrella term for body functions, body structures, activities and participation. Denotes the positive aspects of the interaction between an individual (with a health condition) and that individual's environmental and personal context.</p>
<p>Σωματικές λειτουργίες Φυσιολογικές λειτουργίες των συστημάτων του σώματος (συμπεριλαμβανομένων των ψυχολογικών λειτουργιών και νοητικών λειτουργιών).</p>	<p>Body Functions Physiological functions of body systems (including psychological functions).</p>
<p>Σωματικές δομές Ανατομικά μέρη του σώματος, όπως τα όργανα, τα άκρα και τα συστατικά τους μέρη.</p>	<p>Body Structures Anatomical parts of the body such as organs, limbs and their components</p>
<p>Βλάβες Προβλήματα στη λειτουργία ή δομή του σώματος, όπως μια σημαντική απόκλιση ή απώλεια.</p>	<p>Impairments Problems in body function and structure such as significant deviation or loss.</p>
<p>Δραστηριότητα Η εκτέλεση ενός έργου ή μιας πράξης από ένα άτομο.</p>	<p>Activity The execution of a task or action by an individual</p>
<p>Συμμετοχή Εμπλοκή σε μια κατάσταση ζωής.</p>	<p>Participation Is involvement in a life situation</p>
<p>Περιορισμοί δραστηριότητας Δυσκολίες που ένα άτομο μπορεί να έχει στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων.</p>	<p>Activity limitations Difficulties an individual may have in executing activities</p>
<p>Περιορισμοί στη Συμμετοχή</p>	<p>Participation restrictions</p>

<p>Προβλήματα που ένα άτομο μπορεί να βιώσει στην εμπλοκή του στις καταστάσεις ζωής.</p>	<p>Problems an individual may experience in involvement in life situations.</p>
<p>Εμπόδια/Φραγμοί Παράγοντες του περιβάλλοντος ενός ατόμου, οι οποίοι, μέσω της απουσίας ή παρουσίας τους, περιορίζουν την λειτουργικότητα και δημιουργούν αναπηρία. Περιλαμβάνουν πλευρές όπως ένα φυσικό περιβάλλον που να μην είναι προσβάσιμο, την έλλειψη σχετικής υποστηρικτικής τεχνολογίας και την αρνητική στάση των ανθρώπων έναντι της αναπηρίας, καθώς και τις υπηρεσίες, τα συστήματα και τις πολιτικές, που είτε είναι ανύπαρκτες, είτε δυσχεραίνουν την εμπλοκή όλων των ατόμων με κάποια κατάσταση υγείας, σε όλους του τομείς της ζωής.</p>	<p>Barriers or hindrances External factors in a person’s environment that, through their absence or presence, limit functioning and create disability. Includes aspects such as an inaccessible physical environment; lack of relevant assistive technology; negative attitudes of people towards disability; and services, systems and policies that are lacking or that hinder the involvement of all people with a health condition in any area of life.</p>
<p>Διευκολυντές Οι παράγοντες του περιβάλλοντος ενός ατόμου, οι οποίοι, μέσω της παρουσίας τους, βελτιώνουν τη λειτουργικότητα και μειώνουν την αναπηρία. Περιλαμβάνουν πλευρές όπως ένα φυσικό περιβάλλον που να είναι προσβάσιμο, τη διαθεσιμότητα σχετικής βοηθητικής τεχνολογίας και τη θετική στάση των ανθρώπων έναντι της αναπηρίας, καθώς και τις υπηρεσίες, τα συστήματα και τις πολιτικές που στοχεύουν στην αύξηση της εμπλοκής όλων των ατόμων με κάποια κατάσταση υγείας, σε όλους τους τομείς της ζωής. Η απουσία ενός παράγοντα μπορεί επίσης να διευκολύνει, όπως για παράδειγμα η απουσία του στιγματισμού ή των αρνητικών στάσεων. Οι διευκολυντές μπορούν να εμποδίσουν μια βλάβη ή έναν περιορισμό δραστηριότητας να γίνει περιορισμός της συμμετοχής, διότι η πραγματική απόδοση μιας πράξης βελτιώνεται παρά το πρόβλημα ικανότητας του ατόμου.</p>	<p>Facilitators Factors in a person’s environment that, through their absence or presence, improve functioning and reduce disability. Includes aspects such as an accessible physical environment; availability of relevant assistive technology; positive attitudes of people towards disability; and services, systems and policies that aim to increase the involvement of all people with a health condition in all areas of life. Absence of a factor can also be facilitating (e.g. the absence of stigma or negative attitudes). Facilitators can prevent an impairment or activity limitation from becoming a participation restriction, since the actual performance of an action is improved, despite the person’s problem with capacity.</p>
<p>Παράγοντες πλαισίου Οι παράγοντες οι οποίοι, στο σύνολο τους, αποτελούν το περιβάλλον της ζωής ενός ατόμου.</p>	<p>Contextual factors The complete background to a person’s life and living, including external environmental factors and internal personal factors.</p>
<p>Περιβαλλοντικοί Παράγοντες Οι περιβαλλοντικοί παράγοντες περιλαμβάνουν το φυσικό κόσμο και τα χαρακτηριστικά του, τον ανθρωπογενή κόσμο, τους άλλους ανθρώπους με διάφορες σχέσεις και ρόλους, την κοινωνική στάση και τις αξίες, τα κοινωνικά συστήματα και τις υπηρεσίες, καθώς και πολιτικές, κανόνες και νόμους.</p>	<p>Environmental factors Contextual factors that include the background of a person’s life and living, composed of components of the natural environment (weather or terrain); the human-made environment (tools, furnishing, the built environment); social attitudes, customs, rules, practices and institutions, and other individuals.</p>
<p>Ατομικοί Παράγοντες Παράγοντες πλαισίου που σχετίζονται με το άτομο, όπως είναι η ηλικία, το φύλο, η κοινωνική θέση, οι εμπειρίες της ζωής κ.ο.κ., οι οποίοι δεν ταξινομούνται στην παρούσα έκδοση του ICF, οι χρήστες όμως μπορούν να τους συμπεριλαμβάνουν στις εφαρμογές της ταξινόμησης που χρησιμοποιούν.</p>	<p>Personal factors Contextual factors that include the background of a person’s life and living, composed of features that are not part of a health condition or disability. Includes age, race, gender, educational background, experiences, personality and character style, aptitudes, other health conditions, fitness lifestyle, habits, upbringing, coping styles,</p>

	social background, profession, and past and current experience.
<p>Υποστηρικτική Τεχνολογία Υποστηρικτικές συσκευές και τεχνολογίες των οποίων ο πρωταρχικός σκοπός είναι η διατήρηση ή βελτίωση της λειτουργίας και της ανεξαρτησίας ενός ατόμου για τη διευκόλυνση της συμμετοχής και τη βελτίωση της συνολικής ευημερίας. Μπορούν επίσης να βοηθήσουν στην πρόληψη βλαβών και δευτερογενών καταστάσεων υγείας. Παραδείγματα βοηθητικών συσκευών και τεχνολογιών περιλαμβάνουν αναπηρικά αμαξίδια, προσθετικά, ακουστικά, οπτικά βοηθήματα και εξειδικευμένο λογισμικό και υλικό υπολογιστών που αυξάνουν την ικανότητα κινητικότητας, ακοής, όρασης ή επικοινωνίας.</p>	<p>Assistive Device ** Assistive devices and technologies are those whose primary purpose is to maintain or improve an individual's functioning and independence to facilitate participation and to enhance overall well-being. They can also help prevent impairments and secondary health conditions. Examples of assistive devices and technologies include wheelchairs, prostheses, hearings aids, visual aids, and specialized computer software and hardware that increase mobility, hearing, vision, or communication capacities.</p>

*ICF Διεθνής Ταξινόμηση της Λειτουργικότητας, της Αναπηρίας, και της Υγείας, , (ΙΚΠΑ) 2005. © ΠΟΥ Επιμέλεια-Παραγωγή: ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ. ISBN 960-8071-94-1. (Σελίδες 261-262-263)

*Measuring Health and Disability Manual for WHO Disability Assessment Schedule WHODAS 2.0. Editors TB Üstün, N Kostanjsek, S Chatterji, J Rehm ISBN 978 92 4 154759 8 (NLM classification: W 15) © World Health Organization 2010, (Glossary, Σελίδα 74)

** <https://www.who.int/disabilities/technology/en/>

7.2 Παράρτημα 2: Κατευθυντήριες Οδηγίες Εξέτασης ΦμεΑ

Οι [Κατευθυντήριες Οδηγίες](#) συντάχθηκαν από τα μέλη της Επιτροπής Προσβασιμότητας του ΕΚΠΑ κκ Αθηνά Ζώνιου–Σιδέρη, Καθηγήτρια στο Τμήμα Εκπαίδευσης & Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Αναστασία Καλαντζή–Αζίζι, Καθηγήτρια στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας, και Γεώργιο Κουρουπέτρογλου, Καθηγητή στο Τμήμα Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών, σε συνεργασία με τα Πάρεδρα μέλη της Επιτροπής Προσβασιμότητας- εκπροσώπους των ΦμεΑ κκ Στυλιανό Κυμπουρόπουλο, Πελαγία Παπανικολάου, Μαρία Γκουνίδου και Ευάγγελο Αυγουλά. Στη σύνταξη αυτών των οδηγιών ελήφθησαν υπόψη αντίστοιχες οδηγίες και πρακτικές που εφαρμόζουν άλλα Πανεπιστήμια σε διεθνές επίπεδο.

Κατευθυντήριες Οδηγίες για τις εξετάσεις Φοιτητών με Αναπηρία

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) απευθύνονται προς τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) με σκοπό την ένταξη και ισότιμη φοίτηση των ΦμεΑ στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Θα πρέπει να τονισθεί ότι:

- α. Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες αφορούν ειδικές ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή προσαρμογές, ανάλογα με το είδος της αναπηρίας και τους «περιορισμούς» που αυτή συνεπάγεται, για την απρόσκοπτη συμμετοχή των ΦμεΑ στις εξετάσεις και δεν έχουν σκοπό να επέμβουν στην εκπαιδευτική διαδικασία ή να επηρεάσουν την ακαδημαϊκή ελευθερία του διδάσκοντα.
- β. Σημαντικό ρόλο για την υλοποίηση των Κατευθυντήριων Οδηγιών διαδραματίζει ο Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ που ορίζεται (καθώς και ο αναπληρωτής του) που ορίζεται σε κάθε Τμήμα/Σχολή του ΕΚΠΑ. Ο Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ είναι μέλος ΔΕΠ, στον οποίο οι ΦμεΑ μπορούν να απευθύνονται και να συμβουλευούνται για ζητήματα που αφορούν τις σπουδές τους και αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ του ΦμεΑ, των διδασκόντων, της Επιτροπής Προσβασιμότητας του ΕΚΠΑ και της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΜοΠρο).
- γ. Σε όσα Τμήματα δεν έχουν οριστεί Σύμβουλοι Καθηγητές ΦμεΑ, την επικοινωνία για θέματα της διαδικασίας των εξετάσεων ΦμεΑ μπορεί να αναλαμβάνει στέλεχος της ΜοΠρο/ΦμεΑ κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης της Επιτροπής Προσβασιμότητας.
- δ. Ο ΦμεΑ μπορεί να απευθύνεται στην ΜοΠρο/ΦμεΑ σε περίπτωση δυσκολίας επικοινωνίας με τον Σύμβουλο Καθηγητή ΦμεΑ.

7.2.1.1 Α. Γενικές Κατευθυντήριες Οδηγίες

1. Ο ΦμεΑ αρχικά έρχεται σε επικοινωνία με τον Σύμβουλο Καθηγητή ΦμεΑ, προκειμένου να βρεθεί ο καταλληλότερος τρόπος εξέτασης, που θα είναι προσαρμοσμένος στις ανάγκες του και θα εφαρμόζεται σε όλα τα μαθήματα, λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές και ειδικές Κατευθυντήριες Οδηγίες.
2. Ο ΦμεΑ επικοινωνεί με τον Σύμβουλο Καθηγητή ΦμεΑ μόλις κοινοποιηθεί το πρόγραμμα κάθε εξεταστικής περιόδου και τον ενημερώνει για τα μαθήματα στα οποία προτίθεται να εξεταστεί.
3. Ο Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ στη συνέχεια:
 - επικοινωνεί με τους διδάσκοντες και τους ενημερώνει (με e-mail ή σημείωμα) για την πρόθεση του ΦμεΑ να συμμετάσχει στην εξέταση του μαθήματός τους, καθώς και για τον τρόπο εξέτασης,
 - συνεργάζεται με το Τμήμα/Σχολή φοίτησης του ΦμεΑ, καθώς και τη ΜοΠρο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εξέταση του ΦμεΑ θα πραγματοποιηθεί αφενός σε προσβάσιμη για εκείνον αίθουσα, αφετέρου σε κτίριο όπου υπάρχουν προσβάσιμες τουαλέτες, αν κάτι τέτοιο είναι δυνατό,
 - ενημερώνει τη ΜοΠρο (με e-mail ή σημείωμα) για το πρόγραμμα εξετάσεων του ΦμεΑ στην περίπτωση που ο τρόπος εξέτασης απαιτεί τη χρήση προσβάσιμου φορητού υπολογιστή.
4. Η εξέταση ενός μαθήματος για ΦμεΑ γίνεται γραπτά ή προφορικά όπως ακριβώς και των υπολοίπων φοιτητών σε αυτό το μάθημα, την ίδια ημέρα και στα ίδια θέματα.
5. Η προφορική εξέταση ΦμεΑ σε μάθημα που εξετάζεται γραπτά για τους υπόλοιπους φοιτητές θα πρέπει να αποτελεί την τελευταία επιλογή.

6. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα του αποτελέσματος στις περιπτώσεις που επιλεγεί η προφορική εξέταση ΦμεΑ σε μάθημα το οποίο εξετάζεται γραπτά για τους υπόλοιπους φοιτητές (π.χ. με παρουσία μάρτυρα ή με χρήση μαγνητοφώνου).
7. Εάν η εξέταση ενός μαθήματος γίνεται προφορικά και ο ΦμεΑ πάσχει από σοβαρή δυσαρθρία τότε συνιστάται η γραπτή εξέτάσή του.
8. Μπορεί να συμφωνείται διάθεση μεγαλύτερου χρόνου εξέτασης ΦμεΑ, ο οποίος τυπικά συνιστάται να είναι το 50% του χρόνου εξέτασης που έχει οριστεί για όλους τους φοιτητές.
9. Οι ΦμεΑ έχουν τη δυνατότητα χρήσης προσβάσιμου υπολογιστή (όχι του προσωπικού τους), που διατίθεται από τη ΜοΠρο ειδικά για την εξέταση αυτή. Επίσης η εξέταση μπορεί να γίνει σε προσβάσιμο σταθμό εργασίας των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ.
10. Τα θέματα των γραπτών εξετάσεων δίνονται στον ΦμεΑ σε προσβάσιμη μορφή.
11. Σε περίπτωση που στη γραπτή εξέταση συμμετέχουν βοηθοί γραφής, θα πρέπει να καταθέτουν στον διδάσκοντα υπεύθυνη δήλωση, προκειμένου να βεβαιώνουν πως δε γνωρίζουν το γνωστικό αντικείμενο στο οποίο θα εξεταστεί ο ΦμεΑ που θα υποστηρίξουν.

Οι βοηθοί γραφής είναι εθελοντές οι οποίοι αναλαμβάνουν κατά τη διάρκεια της εξέτασης να απαντούν γραπτά τις ερωτήσεις ύστερα από υπαγόρευση του ΦμεΑ. Αν είναι φοιτητές, μπορεί να προέρχονται από διαφορετικό Τμήμα/Σχολή από εκείνο του ΦμεΑ, είτε να φοιτούν στο ίδιο Τμήμα, αλλά σε μικρότερο έτος.

7.2.1.2 Β. Ειδικές Κατευθυντήριες Οδηγίες ανά Κατηγορία Αναπηρίας

Εξέταση Φοιτητών με κινητική αναπηρία άνω άκρων

12. Εφαρμόζονται οι γενικές Κατευθυντήριες Οδηγίες 4, 5, 6, 7, 8 και 9.
13. Εναλλακτικά η προφορική και γραπτή εξέταση μπορούν να συνδυαστούν, ώστε ο φοιτητής να γράφει ο ίδιος ή να υπαγορεύει ένα μέρος της απάντησης στο βοηθό γραφής, ενώ στο υπόλοιπο μέρος να εξετάζεται προφορικά απευθείας από τον διδάσκοντα.

Εξέταση τυφλών ή με μερική όραση φοιτητών

14. Εφαρμόζονται οι γενικές Κατευθυντήριες Οδηγίες 4, 5, 6, 8 και 9.
15. Στις γραπτές εξετάσεις ο ΦμεΑ μπορεί να γράφει και σε Braille, και στη συνέχεια να διαβάζει ο ίδιος το κείμενό του απευθείας στον διδάσκοντα ή σε βοηθό γραφής. Εναλλακτικά, οι απαντήσεις του σε Braille μπορούν να εκτυπωθούν σε κείμενο βλεπόντων με τη χρήση ειδικού λογισμικού (εκτός από κείμενα με Μαθηματικά και στα Αρχαία Ελληνικά).
16. Στα μαθήματα των θετικών επιστημών, όπου υπάρχουν σχήματα, διαγράμματα ή ειδικά σύμβολα, συνιστάται προφορική εξέταση.
17. Τα θέματα των γραπτών εξετάσεων δίνονται στον ΦμεΑ σε κατάλληλη προσβάσιμη μορφή (γραφή Braille ή ηλεκτρονικό προσβάσιμο αρχείο ή μεγεθυμένη εκτύπωση).

Εξέταση κωφών ή βαρήκων φοιτητών

18. Εφαρμόζονται οι γενικές Κατευθυντήριες Οδηγίες 4, 5, 6, 8 και 9.
19. Εάν το μάθημα εξετάζεται προφορικά, οι κωφοί φοιτητές εξετάζονται με τη βοήθεια διερμηνέα που θα επιλεγεί από κατάλογο που καταρτίζεται σε συνεργασία της ΜοΠρο με την Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδας και το Σωματείο Διερμηνέων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας. Ο επιλεγείς διερμηνέας καταθέτει τη δήλωση που προβλέπει το άρθρο 11.

Το Διδασκαλείο Ελληνικής Γλώσσας του ΕΚΠΑ μπορεί να προσφέρει μαθήματα εκμάθησης της γραπτής Νέας Ελληνικής γλώσσας σε κωφούς φοιτητές. Έχει προβλεφθεί, ώστε, οι φοιτητές με κώφωση ή βαρηκοΐα να υποβάλλονται στο Διδασκαλείο σε γραπτή εξέταση, για να αξιολογηθεί το επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γραπτής γλώσσας και να εντάσσονται σε αντίστοιχα Τμήματα εκμάθησής της.

Εξέταση φοιτητών με δυσλεξία

20. Εφαρμόζονται οι γενικές Κατευθυντήριες Οδηγίες 4, 5, 6, 8 και 9.
21. Οι φοιτητές με δυσλεξία θα πρέπει να έχουν προσκομίσει στον Σύμβουλο Καθηγητή πρόσφατη γνωμάτευση από Δημόσιο Νοσοκομείο που να βεβαιώνει τη δυσλεξία, ώστε να μη λαμβάνονται υπόψη τα ορθογραφικά, γραμματικά ή συντακτικά τους λάθη.

8.3 Παράρτημα 3: Φόρμα Καταγραφής Περιορισμών (ΚαΠ)

ΚαΠ: "Φόρμα Καταγραφής Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής Φοιτητή με Αναπηρία, Διαταραχή, Μαθησιακή Δυσκολία ή Σοβαρή Πάθηση"

Αρ. Πρωτοκόλλου (Συμπληρώνεται από τη Μονάδα Προσβασιμότητας).

Ημερομηνία Πρωτοκόλλησης (Συμπληρώνεται από τη Μονάδα Προσβασιμότητας).

Έχετε ολοκληρώσει τις σπουδές σας; (Συμπληρώνεται από τη Μονάδα Προσβασιμότητας).

Ναι

Όχι

Σκοπός της Φόρμας Καταγραφής Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής Φοιτητή είναι η δυνατότητα επικοινωνίας και η καλύτερη εξυπηρέτησή του από τη Μονάδα Προσβασιμότητας. Τα προσωπικά στοιχεία που καταχωρούνται στη φόρμα προστατεύονται από το σύστημα ΕΡΜΟΦΙΛΟΣ και πρόσβαση σε αυτά έχουν τα Στελέχη της Μονάδας Προσβασιμότητας και ο Σύμβουλος Καθηγητής του Τμήματός του. Τα ευαίσθητα δεδομένα δε δίνονται σε τρίτους. Από το σύνολο των δεδομένων που συλλέγονται εξάγονται κάποια ανώνυμα στατιστικά στοιχεία προς ενημέρωση του Πανεπιστημίου και της Πολιτείας σχετικά με τους φοιτητές που φοιτούν στο ΕΚΠΑ.

Παρακαλώ συμπληρώστε υποχρεωτικά τα στοιχεία που έχουν αστερίσκο ή το πεδίο τους είναι με κόκκινο πλαίσιο.

Μέρος Α. Γενικά Στοιχεία

Όνομα*

Επίθετο*

Πατρώνυμο*

Ημερομηνία Γέννησης*

Φύλο

Αρρεν

Θήλυ

Αριθμός ταυτότητας ή διαβατηρίου*

ΑΜΚΑ*

A.1 Στοιχεία Φοίτησης

Βαθμίδα Σπουδών*

Πλήρης Αριθμός Μητρώου Φοιτητή*

Τμήμα*

Έτος Εγγραφής*

Τρόπος Εισαγωγής

Πανελλήνιες εξετάσεις

Με χρήση της διάταξης του 5% για τα άτομα με σοβαρές παθήσεις (ακόμα και σε περίπτωση μετεγγραφής)

Άλλος τρόπος εισαγωγής

Παρακαλώ αναφέρετε τον τρόπο εισαγωγής σας, αν είναι άλλος.

Εξάμηνο Φοίτησης*

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (υποχρεωτικό για μεταπτυχιακούς φοιτητές)

Ποιός είναι ο αριθμός των μαθημάτων που έχετε περάσει μέχρι τώρα;

Πότε δώσατε το τελευταίο σας μάθημα (έτος);

A.2 Στοιχεία Επικοινωνίας

Τηλέφωνο Οικίας*

Κινητό Τηλέφωνο*

Τηλέφωνο Έκτακτης Ανάγκης (σε περίπτωση που υπάρχει, αναγράψτε εναλλακτικό τηλέφωνο επικοινωνίας).*

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (συμπληρώστε το e-mail που υποβάλατε στη Γραμματεία του Τμήματός σας για να αποκτήσετε πρόσβαση στην η-Τάξη του ΕΚΠΑ) .*

Εναλλακτική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (συμπληρώστε το e-mail που χρησιμοποιείτε για την καθημερινή σας επικοινωνία).

Όνομα Χρήστη Εφαρμογής Τηλεδιάσκεψων

Messenger

Skype

WhatsApp

Viber

Ναι

Όχι

Αν χρησιμοποιείτε κάποια άλλη εφαρμογή για τηλεδιάσκεψη, παρακαλώ συμπληρώστε το όνομά της και το όνομα χρήστη που χρησιμοποιείτε.

A.3 Διεύθυνση Κατοικίας και Μετακίνηση

Οδός και αριθμός*

Πόλη*

Ταχυδρομικός κώδικας*

Μέρος Β. Στοιχεία Αναπηρίας, Διαταραχής, Μαθησιακής Δυσκολίας ή Σοβαρής Πάθησης

B.0. Γνωμάτευση

Συμπληρώστε την περιγραφή της αναπηρίας, πάθησης, διαταραχής ή μαθησιακής δυσκολίας σας, όπως αναφέρεται στην επίσημη γνωμάτευση.

Συμπληρώστε την ημερομηνία και τον φορέα έκδοσης του βασικού εγγράφου γνωμάτευσής σας.

B.1. Περιγραφή

Επιλέξτε την πάθηση ή τη μαθησιακή σας δυσκολία.*

Ποια από τα παρακάτω ισχύουν ως προς την αναπηρία, σοβαρή πάθηση, διαταραχή ή μαθησιακή δυσκολία σας;*

- Τύφλωση ολική
- Τύφλωση μερική – χαμηλή ή μειωμένη όραση – μειωμένη οπτική οξύτητα
- Κώφωση ολική
- Κώφωση μερική - βαρηκοΐα
- Απώλεια ομιλίας
- Δυσαρθρία
- Κινητική αναπηρία άνω και κάτω άκρων
- Κινητική αναπηρία άνω άκρων
- Κινητική αναπηρία κάτω άκρων
- Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα
- Διάχυτες νευροαναπτυξιακές διαταραχές – αυτισμός – Asperger
- Δυσαναγνωσία (δυσλεξίας)
- Δυσγραφία (δυσλεξίας)
- Δυσαριθμία (δυσλεξίας)
- Χρόνια/σοβαρή ασθένεια
- Ψυχοκοινωνικά προβλήματα

Ποια περίοδο της ζωής σας εμφανίστηκε η αναπηρία, πάθηση, διαταραχή ή μαθησιακή σας δυσκολία;*

Ποιο έτος εμφανίστηκε η πάθηση ή μαθησιακή σας δυσκολία;*

Χρησιμοποιείτε κάποιο βοήθημα και, αν ναι, ποιο είναι αυτό (π.χ. ακουστικό βαρηκοΐας, αναπηρικό αμαξίδιο);

Ποια από τα παρακάτω ισχύουν για εσάς;

- Είμαι χρήστης της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ).
- Γνωρίζω και χρησιμοποιώ τον κώδικα γραφής braille.
- Γνωρίζω και χρησιμοποιώ τον braille κώδικα μαθηματικών Nemeth.
- Έχω λάβει εκπαίδευση σε τεχνικές Κινητικότητας-Προσανατολισμού.

B.2. Βαθμός Ικανοτήτων

Προσδιορίστε τον βαθμό ικανοτήτων σας σε καθεμία από τις ακόλουθες λειτουργίες.

Όραση: η ικανότητά μου να αναγνωρίζω την μορφή, το μέγεθος, το σχήμα και το χρώμα των οπτικών ερεθισμάτων και να διαβάζω έγγραφο υλικό.*

Ακοή: η ικανότητά μου να αναγνωρίζω την ένταση, το ύψος, τη θέση και την ποιότητα των ήχων και της ομιλίας.*

Ομιλία: η ικανότητά μου να παράγω προφορικό λόγο που να είναι κατανοητός από άλλα άτομα.*

Μετακίνηση: η ικανότητά μου να βηματίζω, να ανεβαίνω σκάλες, να σκαφαλώνω, να σκύβω και να ισορροπώ.*

Επιδεξιότητα: η ικανότητά μου να πιάνω, να κρατάω, να περιστρέφω κάτι, να γράφω, και να χειρίζομαι έντυπα (π.χ. βιβλία, εφημερίδες, έγγραφα).*

Μέρος Γ. Εμπόδια Δραστηριότητας και Περιορισμοί Συμμετοχής

Γ.1. Μετακίνηση

Ποια από τα παρακάτω ισχύουν για εσάς;

- Η διαδρομή από το τόπο κατοικίας μου έως το τμήμα φοίτησής μου δεν είναι προσβάσιμη.
- Η πάθησή μου ή η φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνω επηρεάζει τη μνήμη ή/και τον προσανατολισμό μου.
- Η πάθησή μου ή η φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνω επηρεάζει τη δυνατότητά μου να μετακινηθώ.
- Περιστασιακά χρειάζομαι συνοδεία για να μετακινηθώ.
- Αδυνατώ να μετακινηθώ χωρίς συνοδεία.
- Αδυνατώ να μετακινηθώ χωρίς μεταφορά από κατάλληλο όχημα.

Με ποιο τρόπο μετακινείστε από και προς το τμήμα φοίτησής σας;

- Ιδιόκτητο ΙΧ
- Ιδιωτικό όχημα τρίτου προσώπου
- Μέσα Μαζικής Μεταφοράς
- Μίσθωση οχήματος

Ποια είναι η μέγιστη απόσταση που μπορείτε να μετακινηθείτε με ή χωρίς συνοδεία και σε ποιους χώρους ακριβώς χρειάζεστε συνοδεία;

Γ.2. Προσβασιμότητα Χώρων

Σε ποιους από τους παρακάτω χώρους του Τμήματος που σπουδάζετε διαπιστώνετε ότι η πρόσβασή σας είναι δύσκολη ή προβληματική;

Εξωτερικούς χώρους

Είσοδο

Σκάλες

Διαδρόμους

Αναβατόρια

Ανελκυστήρες

Αίθουσες διδασκαλίας

Αμφιθέατρα

Εργαστήρια

Τουαλέτες

Κυλικείο

Γραμματεία

Βιβλιοθήκη

Ποιοι συγκεκριμένοι χώροι του Τμήματος όπου σπουδάζετε δεν είναι καθόλου προσβάσιμοι και γιατί;

Γ.3. Συμμετοχή στα Μαθήματα, τα Εργαστήρια ή τις Εκπαιδευτικές Ασκήσεις

Βαθμολογείστε τις παρακάτω δραστηριότητες συμμετοχής σας στο μάθημα (0-καθόλου ως 5-τέλεια).

Ακούω και καταλαβαίνω τι λέει ο διδάσκων.

Βλέπω, διαβάζω και καταλαβαίνω τι γράφει στον πίνακα ο διδάσκων.

Βλέπω, διαβάζω και καταλαβαίνω τι προβάλλει στην οθόνη ο διδάσκων.

Διατυπώνω τις απορίες μου στο διδάσκοντα.

Κρατάω σημειώσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Παραμένω συγκεντρωμένος και ακίνητος καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος.

Συμμετέχω στα εργαστήρια και τις εργαστηριακές ή κλινικές ασκήσεις.

Συνευρίσκομαι χωρίς πρόβλημα σε ένα χώρο με πολλά άτομα.

Διεκπεραιώνω τις εργασίες που αναθέτει ο διδάσκων.

Συνεργάζομαι με άλλα άτομα σε ομαδικές εργαστηριακές ασκήσεις/πείραματα/εργασίες.

Παρακαλώ αναφέρετε άλλες δραστηριότητες στις οποίες αντιμετωπίζετε δυσκολίες, αν υπάρχουν, και προτείνετε ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή προσαρμογές για να αρθούν τα εμπόδια και να βελτιωθεί η συμμετοχή σας στο μάθημα.

Γ.4. Μελέτη και Διεκπεραίωση Εργασιών

Βαθμολογείστε τις παρακάτω δραστηριότητες μελέτης και διεκπεραίωσης εργασιών (0-καθόλου ως 5-τέλεια).

Συγκεντρώνω το εκπαιδευτικό υλικό από όλες τις πηγές (π.χ. συγγράμματα, η-τάξη).

Οργανώνω τη μελέτη μου.

Έχω πλήρη πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό, επειδή είναι σε προσβάσιμη μορφή.

Χειρίζομαι το εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. ξεφύλλισμα βιβλίων).

Συγκεντρώνομαι κατά τη διάρκεια της μελέτης.

Κατανοώ το εκπαιδευτικό υλικό (δηλ. δεν έχω γνωστικές δυσκολίες).

Απομνημονεύω το εκπαιδευτικό υλικό (δηλ. έχω δυνατή μνήμη).

Συνεργάζομαι με άλλα άτομα σε ομαδικές εργασίες.

Διεκπεραιώνω τις εργασίες που αναθέτει ο διδάσκοντας.

Παρακαλώ αναφέρετε άλλες δραστηριότητες στις οποίες αντιμετωπίζετε δυσκολίες, αν υπάρχουν, και προτείνετε ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή προσαρμογές για να αρθούν τα εμπόδια και να βελτιωθεί η μελέτη και να επιτευχθεί η διεκπεραίωση εργασιών.

Γ.5. Κοινωνικοποίηση

Βαθμολογείστε τις παρακάτω δραστηριότητες κοινωνικοποίησης εντός της Πανεπιστημιακής Κοινότητας (0-καθόλου ως 5-τέλεια).

Συμμετέχω σε προφορικές συζητήσεις.

Συμμετέχω σε γραπτές συζητήσεις.

Ξεκινάω συζήτηση με συμφοιτητές μου.

Λαμβάνω μέρος σε συζητήσεις στις οποίες εμπλέκονται πολλά άτομα.

Δε δέχομαι αρνητικές συμπεριφορές από συμφοιτητές μου.

Παρακαλώ αναφέρετε άλλες δραστηριότητες στις οποίες αντιμετωπίζετε δυσκολίες, αν υπάρχουν, και προτείνετε ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή προσαρμογές για να αρθούν τα εμπόδια και να βελτιωθεί η κοινωνικοποίησή σας.

Γ.6. Συμμετοχή στις Εξετάσεις

Ποιες είναι οι ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή προσαρμογές που θεωρείτε ότι θα συντελούσαν στην απρόσκοπτη συμμετοχή σας στις εξετάσεις;

Να γράφω σε ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Να χρησιμοποιώ Υποστηρικτικές Τεχνολογίες (π.χ. μεγεθυντή).

Να γράφω με βοηθό γραφής.

Να διαβάζω με βοηθό ανάγνωσης.

Να χρησιμοποιώ Διερμηνέα ΕΝΓ.

Να λαμβάνω τα θέματα σε προσβάσιμο μορφότυπο (π.χ. braille, προσβάσιμο έγγραφο MS-Word).

Να έχω επιπλέον χρόνο εξέτασης.

Να έχω χρόνο ανάπαυσης (διαλείμματα) κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

Να εξετάζομαι σε ξεχωριστό χώρο.

Να εξετάζομαι σε χώρο με λίγα άτομα.

Να εξετάζομαι σε προσβάσιμο χώρο.

Να κοινοποιούνται στον εξεταστή οι μαθησιακές μου δυσκολίες, ώστε να μην κριθώ βαθμολογικά για λάθη που προκύπτουν από αυτές (π.χ. λάθη ορθογραφίας).

Αναφέρετε άλλες λύσεις που θεωρείτε ότι θα συμβάλλουν στην απρόσκοπτη συμμετοχή σας στις εξετάσεις.

Μέρος Δ. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές (ΗΥ)

Εφόσον έχετε στην κατοχή σας κάποια/ες από τις παρακάτω συσκευές, συμπληρώστε τα χαρακτηριστικά που ζητούνται.

Μάρκα και λειτουργικό σύστημα σταθερού ΗΥ

Μάρκα και λειτουργικό σύστημα φορητού ΗΥ

Μάρκα, μοντέλο και λειτουργικό σύστημα tablet

Μάρκα, μοντέλο και λειτουργικό σύστημα smartphone

Αν δεν είστε χρήστης ΗΥ, παρακαλώ σημειώστε τους λόγους.

Δε γνωρίζω πώς να τον χρησιμοποιήσω.

Δε μου χρειάστηκε ποτέ ως τώρα.

Δεν έχω στην κατοχή μου ΗΥ.

Αδυνατώ να χρησιμοποιήσω ΗΥ.

Δυσκολεύεστε ή αδυνατείτε να χρησιμοποιήσετε κάποια από τα παρακάτω μέρη του ΗΥ;

Πληκτρολόγιο

Ποντίκι

Οθόνη

Ηχεία

Εκτυπωτής

Σαρωτής

Παρακαλώ εξηγήστε τι σας δυσκολεύει στη χρήση τους.

Ποια από τα παρακάτω προγράμματα ενός ΗΥ δε γνωρίζετε πώς να τα χρησιμοποιείτε;

Word

Excel

PowerPoint

E-mail

Φυλλομετρητής Ιστού (browser)

Μέρος Ε. Υποστηρικτικές Τεχνολογίες (ΥΤ)

Αν χρησιμοποιείτε κάποιο λογισμικό ΥΤ (π.χ. σύστημα μετατροπής κειμένου σε ομιλία, αναγνώστη οθόνης, εικονικό πληκτρολόγιο) ή/και κάποια συσκευή (π.χ. διακόπτες, οθόνη braille, μεγεθυντή), σημειώστε ποια είναι αυτά ακριβώς (π.χ. NVDA 2018.3 και Braille ALVA USB 640 Comfort).

Επιθυμώ να γίνει αξιολόγηση των ικανοτήτων μου και πρόταση ΥΤ.

Έχω συμμετάσχει στην αποτίμηση συσκευών ΥΤ.

Ημερομηνία συμμετοχής

Μέρος Στ. Συγγράμματα

Ποια από τα παρακάτω ισχύουν για εσάς;

Μπορώ να κάνω μόνος μου αίτηση για τα συγγράμματα που δικαιούμαι στο σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ.

Μπορώ να παραλάβω τα συγγράμματα που δικαιούμαι από τα σημεία διανομής των εκδοτικών οίκων.

Χρειάζομαι τα συγγράμματα που δικαιούμαι σε προσβάσιμη μορφή.

Μπορώ να κάνω μόνος μου αίτηση για προσβάσιμα συγγράμματα στο σύστημα ΕΡΜΟΦΙΛΟΣ.

Εφόσον χρειάζεστε συγγράμματα σε προσβάσιμη μορφή, ποιος είναι ο επιθυμητός μορφότυπος;

Προσβάσιμο έγγραφο MS-Word (.docx)

Μεγαλοεκτύπωση (.docx)

Ηχητική απόδοση με συνθετική φωνή (.mp3)

Αρχείο έτοιμο προς εκτύπωση κειμένου braille

Ψηφιακό ακουστικό βιβλίο (DAISY)

Ψηφιακό προσβάσιμο βιβλίο (EPUB)

Ψηφιακή μορφή ανάγλυφων σχημάτων (.jpg)

Προσβάσιμη φόρμα φορητού εγγράφου (.pdf)

Απλό κείμενο (.docx)

Εμπλουτισμένο κείμενο (.docx)

Μαθηματικά αρχεία LaTeX (.tex)

Μουσικά αρχεία (.midi)

Αν επιλέξατε μεγαλοεκτύπωση, τότε ποια είναι η επιθυμητή γραμματοσειρά και το μέγεθός της;

Μέρος Ζ. Επίλογος

Μπορείτε να προσθέσετε προτάσεις και παρατηρήσεις για οποιοδήποτε θέμα (μαθήματα, πρόσβαση κλπ).

Ονοματεπώνυμο βοηθού συντάκτη

Ενημέρωση για τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων

Η Μονάδα Προσβασιμότητας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) σας ενημερώνει ότι συλλέγει και επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα που δηλώσατε πιο πάνω (απλά και ειδικών κατηγοριών) με σκοπό την υλοποίηση των Υπηρεσιών που προσφέρει (και που περιγράφονται αναλυτικά στην ιστοθεσία της access.uoa.gr) στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών μας, που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία, για τους φοιτητές και το προσωπικό μας. Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων σας γίνεται με τα άρθρο 6 παρ. 1 περίπτωση (γ) και το άρθρο 9 παρ. 2 (ζ) του Γενικού Κανονισμού 2016/679. Τα προσωπικά σας δεδομένα θα παραμείνουν στη διάθεση του ΕΚΠΑ για χρονικό διάστημα που καθορίζεται από το ισχύον ανά περίπτωση νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και ακολούθως θα διαγραφούν. Κατά το πιο πάνω χρονικό διάστημα αποδέκτες των προσωπικών σας δεδομένων θα είναι το προσωπικό του ΕΚΠΑ, στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων που τους ανέθεσε το Πανεπιστήμιο ως υπεύθυνος επεξεργασίας. Για το χρονικό διάστημα που τα προσωπικά σας δεδομένα θα παραμείνουν στη διάθεση του ΕΚΠΑ έχετε τη δυνατότητα να ασκήσετε το δικαίωμα πρόσβασης, διόρθωσης, επικαιροποίησης, περιορισμού της επεξεργασίας, αντίταξης και φορητότητας σύμφωνα με τους όρους του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 2016/679 (Ε.Ε.). Επίσης, έχετε δικαίωμα αναφοράς στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στη διεύθυνση www.dpa.gr. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη Μονάδα Προσβασιμότητας του ΕΚΠΑ στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας access@uoa.gr. Το ΕΚΠΑ έχει ορίσει Υπεύθυνο Προσωπικών Δεδομένων με τον οποίο μπορείτε να επικοινωνήσετε στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας dpo@uoa.gr.

Αφού συμπληρώσετε την ΚαΠ, την αποστέλετε μαζί με μία φωτογραφία σας και τις Ιατρικές σας Γνωματεύσεις στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Μονάδας Προσβασιμότητας του ΕΚΠΑ: access@uoa.gr.

Όνοματεπώνυμο*

Ημερομηνία*

Έλαβα γνώση, αποδέχομαι τα ανωτέρω και υποβάλλω τη Φόρμα Καταγραφής Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής Φοιτητή και τις σχετικές ιατρικές γνωματεύσεις.*

7.3 Παράρτημα 4: Οδηγίες για διαπροσωπική επικοινωνία με ΦμεΑ

7.3.1 Φοιτητές με κινητικές αναπηρίες ή δυσκολίες στο συντονισμό των κινήσεων

- Είναι σημαντικό να απευθύνετε τις ερωτήσεις, τους προβληματισμούς και τα σχόλιά σας απευθείας στο φοιτητή, παρά να απευθύνεστε σε ένα τρίτο πρόσωπο αναφερόμενος στο φοιτητή.
- Ρωτήστε πρώτα το φοιτητή εάν χρειάζεται βοήθεια προτού του την προσφέρετε, προκειμένου να του αφήσετε την επιλογή να δεχτεί την προσφορά σας.
- Εάν πρόκειται να συζητήσετε με ένα φοιτητή ο οποίος κυκλοφορεί με αμαξίδιο, είναι προτιμότερο να είστε σε μία θέση που διευκολύνει τη μεταξύ σας βλεμματική επαφή.
- Το να στηρίζετε ή να σκύβετε πάνω από το αμαξίδιο είναι σαν να στηρίζετε ή να σκύβετε στο άτομο με αναπηρία. Έτσι είναι καλύτερο οι κινήσεις αυτές να αποφεύγονται, εκτός και εάν έχετε φιλική σχέση με το άτομο που κάθεται στο αμαξίδιο.

7.3.2 Φοιτητές με απώλεια όρασης

- Ανακοινώνουμε ποιοι είμαστε.
- Απευθυνόμαστε στο φοιτητή, είτε αναφέροντας το όνομά του είτε αγγίζοντάς τον.
- Χρησιμοποιούμε κανονικά λέξεις, όπως βλέπω, τυφλός, κτλ.
- Μιλάμε στον ίδιο και όχι στο συνοδό του.
- Διατηρούμε έναν σταθερό τόνο φωνής.
- Αναφέρουμε ποιοι βρίσκονται στο άμεσο περιβάλλον ή συμμετέχουν στη συζήτηση, και ποιος αποχωρεί ή τον χαιρετάει. Να διευκρινίζετε ποιος έθεσε μια ερώτηση.
- Περιγράφουμε τις εικόνες που δείχνουμε.
- Περιγράφουμε αυτά που γράφουμε στον πίνακα.
- Κάνουμε περιγραφή του χώρου.
- Ρωτάμε ευγενικά αν χρειάζεται συνοδεία ή βοήθεια.
- Ενημερώνουμε για την αποχώρησή μας.
- Αφήστε τον τυφλό φοιτητή να σας πιάσει από το μπράτσο.
- Οδηγήστε το χέρι τους σε μια καρέκλα. Προειδοποιήστε για τυχόν αλλαγές στο χώρο.
- Για να προσανατολιστούν, αναφέρετε σε ποια ώρα βρίσκεται το κάθε αντικείμενο (το αντικείμενο αυτό βρίσκεται στις 6 και τέταρτο).

7.3.3 Φοιτητές με κώφωση ή βαρηκοΐα

- Ρωτήστε το φοιτητή ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος επικοινωνίας. Αν χρειάζεται, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε επίσης χαρτί και στυλό.
- Μιλήστε καθαρά. Επιβραδύνετε το ρυθμό ομιλίας σας. Μιλήστε με έναν φυσιολογικό τόνο στη φωνή σας.
- Βεβαιωθείτε ότι κοιτάτε το φοιτητή στο πρόσωπο, καθώς πολλοί φοιτητές με προβλήματα ακοής μπορούν να διαβάσουν τα χείλη. Η υπερβολικά αργή ομιλία ωστόσο μπορεί να δυσκολέψει το φοιτητή να διαβάσει τα χείλη σας.
- Προσπαθήστε να μην καλύπτετε το στόμα σας, να μασάτε ή να καπνίζετε, ή να γυρνάτε την πλάτη σας στο φοιτητή.
- Προσπαθήστε να αποφεύγετε να στέκεστε μπροστά σε έντονο φως.
- Ακόμα και αν ο φοιτητής μπορεί να διαβάσει τα χείλη, μόνο το 40-50% του λόγου είναι κατανοητό μόνο με τη χειλεανάγνωση. Είναι σημαντικό, ο λόγος σας να συνοδεύεται και από σχετικές κινήσεις (γλώσσα του σώματος), προκειμένου οι φοιτητές να σας κατανοούν καλύτερα.
- Όταν γράφετε στον πίνακα ή σκύβετε στο εργαστήριο, περιμένετε να έχετε στραφεί προς τους φοιτητές πριν συνεχίσετε να μιλάτε.

- Χρειάζεται να είστε υπομονετικός, αλλά και να ζητήσετε από το φοιτητή να επαναλάβει ή να διευκρινίσει κάτι που είπε, όταν ο λόγος του δεν είναι κατανοητός. Μη λέτε ότι καταλαβαίνετε όταν αυτό δε συμβαίνει.
- Αρκετοί φοιτητές με προβλήματα ακοής ισχυρίζονται ότι κατανοούν το λόγο σας, ενώ αυτό ενδέχεται να μη συμβαίνει. Εάν καταλάβετε ότι ο φοιτητής δεν έχει κατανοήσει, δώστε κάποιες διευκρινήσεις. Να διευκρινίζετε τις ερωτήσεις που τίθενται, καθώς συχνά οι φοιτητές με κώφωση δε γνωρίζουν την ερώτηση που έχει τεθεί.
- Εάν ο φοιτητής επικοινωνεί μαζί σας μέσω διερμηνέα νοηματικής γλώσσας κοιτάξτε τον ίδιο, και απευθύνετε τη συζήτηση, τα σχόλια και τις ερωτήσεις σας μόνο στον φοιτητή στο δεύτερο πρόσωπο, και όχι στο διερμηνέα. Θα διευκόλυνε επίσης, εάν η θέση σας επιτρέπει στον φοιτητή να παρατηρεί τις εκφράσεις του προσώπου του και τις κινήσεις του σώματος ταυτόχρονα με το διερμηνέα.
- Είναι σημαντικό να μην συμπεριλαμβάνετε τον διερμηνέα στις συζητήσεις ή να μη ζητάτε τη γνώμη του, εκτός και εάν η ερώτησή σας αφορά αποκλειστικά τη διαδικασία της διερμηνείας.
- Λόγω της μεσολάβησης της διερμηνείας, ο κωφός φοιτητής λαμβάνει πάντοτε τις πληροφορίες 8 με 10 δευτερόλεπτα αργότερα από τους άλλους. Εάν κάνετε μία παύση μετά τη διατύπωση μίας ερώτησης, θα βοηθήσετε το φοιτητή να έχει τον απαραίτητο χρόνο να αποφασίσει αν επιθυμεί να απαντήσει ή να συμμετέχει.
- Στα εργαστήρια (ιδιαίτερα στην Ιατρική, τη Βιολογία, και την Πληροφορική) είναι σημαντικό να έχετε υπόψη σας, ότι ο κωφός φοιτητής χρειάζεται περισσότερο χρόνο προκειμένου να κοιτάει το διερμηνέα, να κατανοήσει τις οδηγίες, και να εκτελεί τις οδηγίες αυτές ταυτόχρονα.

7.3.4 Φοιτητές με δυσκολίες στο λόγο και την ομιλία

- Χρειάζεται να είστε υπομονετικοί, αλλά και «άνετοι» στην επαφή με τους φοιτητές. Δεν είναι κακό να ζητάτε από το φοιτητή να επαναλάβει κάτι ή να κάνει κάποια διευκρίνηση, εάν δυσκολεύεστε να κατανοήσετε το λόγο του. Μη δείχνετε ή μη λέτε στο φοιτητή ότι καταλαβαίνετε, όταν στην πραγματικότητα αυτό δεν συμβαίνει.
- Είναι πολύ βοηθητικό να μιλάτε καθαρά και με σαφήνεια. Μειώστε την ταχύτητα ροής του λόγου και υιοθετήστε έναν κανονικό φυσικό τόνο φωνής.

7.3.5 Φοιτητές με προβλήματα στην προσοχή, τη μνήμη και τη συγκέντρωση

- Όταν χρειάζεται να επικοινωνήσετε ή να συνεργαστείτε με ένα φοιτητή με ελλειμματική προσοχή, βοηθάει πολύ να έχετε καλή βλεμματική επαφή μαζί του, να χρησιμοποιείτε σύντομες, σαφείς και συγκεκριμένες προτάσεις, και να τον ενθαρρύνετε να ζητά διευκρινίσεις στα θέματα που συζητάτε.
- Μπορείτε επίσης να δίνετε τα θέματα των ασκήσεων, των εργασιών ή και τις εκάστοτε οδηγίες, τόσο σε προφορική όσο και σε γραπτή μορφή. Είναι τέλος σημαντικό να δίνετε στο φοιτητή ανατροφοδότηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

7.3.6 Φοιτητές με ψυχοκοινωνικά προβλήματα

- Ζητήματα, όπως η αποκάλυψη των δυσκολιών από την πλευρά του φοιτητή σε κάποιον, αλλά και η τήρηση του απορρήτου, είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τους φοιτητές με προβλήματα ψυχικής υγείας, κυρίως λόγω του στίγματος και της αρνητικής στάσης των υπολοίπων απέναντί τους. Στην επαφή με τους φοιτητές με ψυχοκοινωνικές δυσκολίες και ψυχιατρικές διαταραχές, σημαντικά μπορεί να αποδειχθούν τα ακόλουθα σημεία:
- Υιοθετείστε ένα διεκδικητικό και μη-απειλητικό στυλ επικοινωνίας. Εάν χρειαστεί να κατανοήσετε κάποιο σημείο καλύτερα στα λεγόμενα του φοιτητή, ζητήστε του να επαναλάβει.
- Οι φοιτητές με ψυχιατρικές διαταραχές αρκετές φορές δεν έχουν απόλυτη επίγνωση του εάν συμπεριφέρονται με ανάρμοστο τρόπο. Προσπαθήστε να αγνοήσετε, εάν είναι δυνατό, την ανάρμοστη συμπεριφορά και ενισχύστε τις θετικές συμπεριφορές με ένα θετικό σχόλιο ή κάποια θετική ανατροφοδότηση.

- Προσπαθήστε να συζητάτε ή να διαπραγματεύεστε ένα θέμα τη φορά με το φοιτητή, προκειμένου να τον βοηθήσετε να παραμείνει η προσοχή του εστιασμένη σε αυτό που συζητάτε, να παραμείνει η σκέψη του οργανωμένη και να μην αισθανθεί ότι πελαγώνει.
- Θα χρειαστεί να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί στην περίπτωση που θελήσετε να ερμηνεύσετε τα κίνητρα συγκεκριμένων συμπεριφορών του φοιτητή.

7.3.7 Φοιτητές με Ασπεργκερ

- Είναι σημαντικό να προσφέρετε στον φοιτητή ένα αναμενόμενο και ασφαλές περιβάλλον, μια συνεπή καθημερινή ρουτίνα. Το άτομο με σύνδρομο Asperger πρέπει να καταλάβει την ρουτίνα της κάθε μέρας και να ξέρει τι θα γίνει, για να μπορεί να συγκεντρωθεί στο καθήκον του.
- Προσπαθήστε να μειώσετε τις όποιες αλλαγές (π.χ. στο πρόγραμμα, χωραταξικά κτλ).
- Προσπαθήστε να αποφεύγετε τις εκπλήξεις: Να τον προετοιμάσετε λεπτομερώς και εκ των προτέρων για ειδικές δραστηριότητες, τροποποιημένα προγράμματα ή όποια άλλη αλλαγή στην ρουτίνα του όσο μικρή και να είναι.
- Ενημερώστε τους διδάσκοντες και τα αρμόδια άτομα σχετικά με το σύνδρομο Asperger ώστε να προστατευθεί το άτομο από την όποια κακομεταχείριση
- Συζητήστε με τους φοιτητές με σύνδρομο Asperger για τους κοινωνικούς ρόλους και πώς να συμπεριφερθούν όταν είναι με άλλους φοιτητές ή με καθηγητές.
- Παρόλο που δεν μπορούν να καταλάβουν τα συναισθήματα των άλλων, τα άτομα με σύνδρομο Asperger **μπορούν να μάθουν** να αλληλεπιδρούν με το σωστό τρόπο. Όταν χωρίς πρόθεση γίνονται προσβλητικά, χωρίς ευαισθησία ή αδιάκριτα, πρέπει να τους εξηγηθεί γιατί η απάντηση τους ήταν ακατάλληλη και ποια απάντηση θα ήταν η σωστή. **Τα άτομα με σύνδρομο Asperger πρέπει να μάθουν τις κοινωνικές δεξιότητες νοερά (θεωρητικά) γιατί έχουν βασικές ελλείψεις στο κοινωνικό ένστικτο και τη διαίσθηση.**
- **Η χρήση της θετικής ενίσχυσης προς μια επιθυμητή συμπεριφορά** είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος για τη βοήθεια ενός ατόμου με σύνδρομο Asperger. Αυτά τα άτομα επηρεάζονται από τα κομπλιμέντα, π.χ. στην περίπτωση ενός ατόμου που κάνει συνέχεια ερωτήσεις στην ομάδα, μπορείτε να τον επαινέσετε μόλις σταματήσει και να τον συγχαρείτε που επέτρεψε και στους άλλους να μιλήσουν. **Τα άτομα αυτά πρέπει να επαινούνται για την κοινωνική τους συμπεριφορά που στους άλλους θεωρείται δεδομένη.**
- Το άτομο με σύνδρομο Asperger θα πρέπει να κάθεται στο πρώτο έδρανο, κατά προτίμηση
- Να δείχνετε υπομονή κατά τη διαπροσωπική επικοινωνία με τον φοιτητή, να απαντάτε στις επαναλαμβανόμενες συχνά απορίες του με τη μεγαλύτερη δυνατή λεπτομέρεια.
- Σεβαστείτε τον βαθμό οικιότητας και βλεμματικής επαφής που θέτει ο φοιτητής
- Συγχρόνως, συμφωνείτε μαζί του τα όρια της μεταξύ σας επικοινωνίας, που θα πρέπει να γίνονται σεβαστά και από τις δύο πλευρές.
- Συζητήστε μαζί του τι χρειάζεται και τι θα τον βοηθήσει.

7.5 Παράρτημα 6: Κωδικοί πάθησης που χρησιμοποιούνται από MoPro

ΚΩΔΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΟ MY-STUDIES	ΠΑΘΗΣΕΙΣ MY-STUDIES ΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2018
01	ΤΥΦΛΟΙ
02	ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΠΤΙΚΗ ΟΞΥΤΗΤΑ (ΜΕ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 80%)
03	ΚΩΦΟΙ
04	ΚΩΦΑΛΛΟΙ
05	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ
06	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ
07	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΜΙΚΡΟΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ
08	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΓΓΕΝΗ ΥΔΡΟΚΕΦΑΛΙΑ ΜΕ ΜΟΝΙΜΗ ΤΕΧΝΗΤΗ ΠΑΡΟΧΕΤΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΝΩΤΙΑΙΟΥ ΥΓΡΟΥ (SHUNT), ΣΥΝΟΔΕΥΟΜΕΝΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΜΑΡΤΙΕΣ, ΟΠΩΣ ΑΡΑΧΝΟΕΙΔΗΣ ΚΥΣΤΗ ΜΕ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΕΠΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
09	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΜΥΪΚΗ ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ DUCHENNE
10	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΒΑΡΙΑ ΑΓΓΕΙΑΚΗ ΔΥΣΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟΥ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ
11	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΝΕΟΠΛΑΣΙΕΣ (ΛΕΥΧΑΙΜΙΕΣ, ΛΕΜΦΩΜΑΤΑ, ΣΥΜΠΑΓΕΙΣ ΟΓΚΟΥΣ ΜΕ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
12	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΤΟΥ BUND CHIARI
13	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΣΟ ΤΟΥ FABRY
14	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΒΑΡΙΑ ΙΝΟΚΥΣΤΙΚΗ ΝΟΣΟ (ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ, ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ)
15	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ
16	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΒΑΡΙΑ ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΜΕΝΗ ΜΕ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
17	ΝΕΦΡΟΠΑΘΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ Ή ΠΕΡΙΤΟΝΑΪΚΗ ΚΑΘΑΡΣΗ
18	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΓΓΕΝΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ – ΑΙΜΟΡΡΟΦΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΗΞΕΩΣ
19	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΜΥΕΛΟΥ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ
20	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΚΕΡΑΤΟΕΙΔΟΥΣ ΧΙΤΩΝΟΣ
21	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΚΑΡΔΙΑΣ
22	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΗΠΑΤΟΣ
23	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ
24	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΝΕΦΡΟΥ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΟ MY-STUDIES	ΠΑΘΗΣΕΙΣ MY-STUDIES ΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2018
25	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ
26	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΛΕΠΤΟΥ ΕΝΤΕΡΟΥ
27	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΙΝΣΟΥΛΙΝΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟ ΝΕΑΝΙΚΟ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ 1
28	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ EVANS
29	ΠΟΛΥΜΕΤΑΓΓΙΖΟΜΕΝΟΙ ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ
30	ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΔΙΔΟΝΤΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 67%
31	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΦΑΙΝΥΛΚΕΤΟΝΟΥΡΙΑ
32	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΓΓΕΝΗ ΘΡΟΜΒΟΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
33	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΑΡΡΥΘΜΟΓΟΝΟ ΔΥΣΠΛΑΣΙΑ ΔΕΞΙΑΣ ΚΟΙΛΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΥΤΕΥΜΕΝΟ ΑΠΙΝΙΔΩΤΗ
34	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΣΟ GAUCHER
35	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΜΠΛΟΚΕΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΗΘΕΙΣΕΣ Ή ΜΗ ΜΕ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΑΝΩ ΤΩΝ 50mmHg
36	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΜΟΝΗΡΗ ΚΟΙΛΙΑ
37	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟ ΑΡΤΗΡΙΑΚΟ ΚΟΡΜΟ
38	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΦΥΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΜΟΝΙΜΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ (ΚΛΑΣΜΑ ΕΞΩΘΗΣΗΣ < 35%), ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΟ ΑΠΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΗΧΩΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΟ ΣΕ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΡΔΙΑΣ
39	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΥΠΕΡΤΡΟΦΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ
40	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ
41	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΗ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΙΝΩΣΗ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ
42	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ BRUGADA
43	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΙΔΙΟΠΑΘΗ ΚΟΙΛΙΑΚΗ ΤΑΧΥΚΑΡΔΙΑ ΜΕ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΠΙΝΙΔΩΤΗ
44	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΓΛΥΚΟΓΟΝΙΑΣΕΙΣ
45	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΚΙΡΡΩΣΗ ΗΠΑΤΟΣ
46	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΠΥΛΑΙΑ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΛΟΓΩ ΥΠΟΠΛΑΣΙΑΣ ΠΥΛΑΙΑΣ ΦΛΕΒΑΣ
47	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΣΟ ΤΟΥ CROHN
48	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΣΟ WILSON
49	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΝΕΥΡΙΝΩΜΑΤΩΣΗΣ (RECKLINGHAUSEN)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΟ MY-STUDIES	ΠΑΘΗΣΕΙΣ MY-STUDIES ΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2018
50	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥΝ ΜΥΕΛΩΜΑ
51	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΑΡΚΟΕΙΔΩΣΗ ΥΠΟ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΛΟΓΩ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΠΝΕΥΜΟΝΟΣ Ή/ΚΑΙ ΚΝΣ
52	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΑΥΤΟΑΝΟΣΗ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ
54	ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΣΕ ΛΑΡΥΓΓΕΚΤΟΜΗ ΟΛΙΚΗ
55	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΚΡΑΝΙΟΦΑΡΥΓΓΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ
56	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗ ΛΥΚΟ ΥΠΟ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΛΟΓΩ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΝΕΦΡΩΝ Ή/ΚΑΙ ΚΝΣ Ή/ΚΑΙ ΟΡΟΓΟΝΩΝ ΥΜΕΝΩΝ Ή/ΚΑΙ ΑΙΜΑΤΟΣ
57	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΣΚΛΗΡΟΔΕΡΜΙΑ ΜΕ ΔΙΑΧΥΤΗ ΔΕΡΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ
59	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΕΛΚΩΔΗ ΚΟΛΙΤΙΔΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Ή ΕΧΟΥΝ ΛΑΒΕΙ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΝ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
60	ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΕΛΚΩΔΗ ΚΟΛΙΤΙΔΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙ ΣΕ ΟΛΙΚΗ ΠΡΩΚΤΟΚΟΛΕΚΤΟΜΗ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗ ΕΙΛΕΟΣΤΟΜΙΑ Ή ΥΦΟΛΙΚΗ ΚΟΛΕΚΤΟΜΗ ΜΕ ΕΙΛΕΟΠΡΩΚΤΙΚΗ ΑΝΑΣΤΟΜΩΣΗ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ Ή ΜΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΙΛΕΕΙΚΗΣ ΝΕΟΛΗΚΥΘΟΥ
61	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΑ
67	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΑΥΤΟΑΝΟΣΗ ΑΙΜΟΛΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ ΥΠΟ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ
62	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΚΛΙΡΡΕΛΦΕΙΛ
63	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΝΕΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΠΑΘΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ ΜΕ ΣΥΝΕΧΗ ΕΝΕΡΓΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ 14 ΕΤΩΝ ΠΑΡΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ
64	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (AIDS) ΥΠΟ ΑΝΤΙΡΕΤΡΟΪΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ
65	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΞΥΣΜΙΚΗ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΟΥΡΙΑ ΜΕ ΑΝΑΓΚΗ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΩΝ ΣΕ ΧΡΟΝΙΑ ΒΑΣΗ
66	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΙΔΙΟΠΑΘΗ ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΚΗ ΠΟΡΦΥΡΑ ΥΠΟ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ
68	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΠΑΝΙΑ ΣΥΓΓΕΝΗ, ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΑ Ή ΕΠΙΚΤΗΤΑ ΣΥΝΔΡΟΜΑ - ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΟΤΑΝ ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΟΒΑΡΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΔΟΥΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 80% ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΟ MY-STUDIES	ΠΑΘΗΣΕΙΣ MY-STUDIES ΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2018
69	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΚΛΙΠΠΕΡ ΤΡΕΝΑΟΥΝΑΥ-WEBER
70	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΒΛΕΝΝΟΠΟΛΥΣΑΚΧΑΡΙΔΩΣΗ ΤΥΠΟΥ 6
71	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑΤΟΜΥΟΣΙΤΙΔΑ ΥΠΟ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ
72	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΜΥΚΛΕ WELLS (ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ ΜΕ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΜΕ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΗ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟ ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΑ ΡΕΥΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ, ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΜΕΤΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗ ΚΡΥΟΠΥΡΙΝΗ NALP3 ΕΠΙΘΥΜΗΤΗ ΟΧΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ, ΑΦΟΥ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ, ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ Λ.Χ. ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΙΝΤΕΡΛΕΥΚΙΝΗΣ IL-1)
73	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ ΑΓΓΕΙΟΟΙΔΗΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΟ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 67%
74	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΚΑΛΟΗΘΗ ΟΓΚΟ ΓΕΦΥΡΑΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 67%
75	ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΡΗΞΗ ΑΝΕΥΡΥΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ ΚΑΙ ΥΔΡΟΚΕΦΑΛΟ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 67%

001	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ
002	ΔΕΠΥ
003	ΔΙΑΧΥΤΕΣ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ
004	ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

7.6 Παράρτημα 7: Έντυπο Παραπόνων και Υποδείξεων σε Θέματα Προσβασιμότητας

ΕΘΝΙΚΟ και ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ για ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

Κτήριο Τμήματος Πληροφορικής, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια, 15784 Αθήνα

Τηλέφωνο: 2107275687, Fax: 2107275193, Ηλ. Ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Έντυπο Παραπόνων και Υποδείξεων για θέματα Προσβασιμότητας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το συμπληρωμένο αυτό έντυπο θα πρέπει να αποσταλεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στο access@uoa.gr. Μπορείτε να πλοηγηθείτε στην παρακάτω φόρμα χρησιμοποιώντας το πλήκτρο στηλοθέτη (tab) ή τα βέλη του πληκτρολογίου. Σε περίπτωση που αδυνατείτε να τη συμπληρώσετε ή να την αποστείλετε, επικοινωνήστε μαζί μας στο τηλέφωνο 2107275130.

Συμπληρώνονται από την υπηρεσία

Ημερομηνία Πρωτοκόλλησης:

Αριθμός Πρωτοκόλλου:

Ημερομηνία (Η/Μ/ΕΕΕΕ):

Όνομα:

Επώνυμο:

Σταθερό Τηλέφωνο (προαιρετικά):

Κινητό Τηλέφωνο (προαιρετικά):

Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (προαιρετικά):

Τμήμα:

Έχω συμπληρώσει το έντυπο καταγραφής αναγκών Φοιτητών με Αναπηρία: ΝΑΙ ΟΧΙ

Καταγραφή Παραπόνου, Υπόδειξης ή Προβλήματος (παρακαλούμε αναφέρατε λεπτομερείς πληροφορίες, όπως ημερομηνία γεγονότος, ονόματα τυχόν εμπλεκομένων, ακριβή τοποθεσία ή όποια άλλη συμπληρωματική πληροφορία κρίνετε ότι χρειάζεται για την επίλυση του προβλήματος):

Όνοματεπώνυμο Συντάκτη: